

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.
Zagreb

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i
Izješće neovisnih revizora
za 2021. godinu

Sadržaj

	<i>Stranica</i>
Odgovornost za godišnje konsolidirane financijske izvještaje	1
Izvešće neovisnih revizora	2-10
Konsolidirani Izvještaj o dobiti ili gubitku	11
Konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	12
Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju	13-14
Konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala	15
Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima	16-17
Bilješke uz godišnje konsolidirane financijske izvještaje	18-91

Odgovornost za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, i njegovih ovisnih društava („Grupa“) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji Grupe za 2021. godinu budu sastavljeni u skladu sa važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije, tako da pružaju istinit i objektivni prikaz financijskog stanja, rezultata poslovanja, promjena kapitala i novčanih tokova Grupe za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava opravdano očekuje da Grupa ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava je izradila godišnje konsolidirane financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Grupe.

Pri izradi godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane promjene kapitala i konsolidirane novčane tokove Grupe, kao i njihovu usklađenost sa važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Franje Barbarić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.
Z A G R E B 3.2
Ulica grada Vukovara 37

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska

U Zagrebu, 25. travnja, 2022. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA

Vlasniku društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 („Društvo“) i njegovih ovisnih društava („Grupa“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2021., koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2021., konsolidirani Izvještaj o dobiti ili gubitku, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima i konsolidirani Izvještaj o promjena kapitala za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Grupe na 31. prosinca 2021., njegovu konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Grupe za tada završenu godinu u skladu sa Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije.

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvešću neovisnih revizora u *odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na bilješku 32. uz konsolidirane godišnje financijske izvještaje u kojoj je opisana obveza za klirinški dug u iznosu od 800.215 tisuća kuna (31. prosinca 2020. u iznosu od 739.447 tisuća kuna) koja je nastala po plaćanjima iz akreditiva, a na temelju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ruske federacije od 24. srpnja 2006. godine i Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava iz međubankarskog sporazuma. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Skrećemo pozornost na bilješku 38. uz konsolidirane financijske izvještaje u kojoj je istaknuta potreba pokretanja postupka upisa prava u zemljišne knjige i usklađenja sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)
Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)
Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i uključuju prepoznate najznačajnije rizike značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed pogreške ili prijevare s najvećim učinkom na našu strategiju revizije, raspored raspoloživih naših resursa i utrošak vremena angažiranog revizijskog tima.

Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem Izvešću neovisnih revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo odgovorili na ključno revizijsko pitanje
<p>Sudski sporovi i potencijalne obveze</p> <p>S obzirom da je Grupa izložena značajnim pravnim tužbama našu smo pozornost usmjerili na ovo područje. Svaka iskazana obveza ili objavljene nepredviđene obveze, odnosno ne iskazivanje istih u financijskim izvještajima je inherentno neizvjesno i ovisi o nizu značajnih pretpostavki i prosudbi. Riječ je o potencijalno značajnim iznosima kod kojih je određivanje iznosa za iskazivanje i objavljivanje u konsolidiranim financijskim izvještajima, ukoliko je primjenjivo, podložno subjektivnoj procjeni. Nastavno na navedeno Uprava procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi u skladu s MRS 37 – Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima</p> <p>Vidjeti bilješke 2, 3. i 31. u pripadajućim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaprimanje i pregled odgovora odvjetnika na naše pisane upite upućene odvjetnicima te razmatranje određenih pitanja s njima; - Kritičko preispitivanje korištenih pretpostavki i procjena koje se odnose na tužbene zahtjeve. Navedeno uključuje razmatranje procjena vjerojatnosti nastanka nepovoljnih ishoda sudskih postupaka te točnosti izračuna s njima povezanih iznosa potrebnih rezerviranja sukladno MRS 37 – Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina; - Ocjenu prikladnosti objava u bilješkama uz godišnje konsolidirane financijske izvještaje.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)
Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)
Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo odgovorili na ključno revizijsko pitanje
<p>Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)</p> <p>Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procijene isporučene količine električne energije sukladno MSFI 15 – Prihodi od ugovora s kupcima. Očitavanje brojila i stvarni obračun isporučene količine električne energije kupcima kategorije kućanstva obavlja se dva puta godišnje, zbog čega Grupa priznate prihode od prodaje električne energije za kućanstva temelji na utrošku prethodnog obračunskog razdoblja koji se korigira za vrijednost ukupno proizvedene i nabavljene količine električne energije na mreži distribucije.</p> <p>Pri tome se ukupno proizvedena i nabavljena količina energije usklađuje za gubitke na distributivnoj mreži izračunate na temelju logaritamske regresije.</p> <p>Mi smo se fokusirali na ovo područje iz razloga što uključuje značajne procjene vezane za priznavanje prihoda od prodaje električne energije na izvještajni datum, a priznavanje prihoda predstavlja jednu od najznačajnijih financijskih informacija.</p> <p>Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima</p> <p>Vidjeti bilješke 2., 3., 5., 24., i 36. u pripadajućim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.</p>	<p>Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stjecanje razumijevanja procesa očitavanja utroška električne energije, procijene budućeg utroška koji će se zaračunavati kućanstvima, te model procjene priznatih prihoda i s tim povezanim izračunom gubitaka na mreži distribucije; - Stjecanje razumijevanja ključnih kontrola menadžmenta vezanih za procjenu prihoda od prodaje električne energije; - Test matematičke točnosti modela procjene prihoda od prodaje električne energije, obračunatih gubitaka i odgođenih prihoda; - Pomoć informatičkog eksperta koji je provjerio konzistentnost i pouzdanost prijenosa informacija, ocjenu pouzdanost sustava, uključujući i interno napravljenu neovisnu procjenu neobračunatih prihoda koristeći podatke o količinama i cijenama dobivenim od strane Grupe i usporedbu tako dobivenih rezultata sa procjenama koje je objavila Grupa; - Ocjenu adekvatnosti objava Grupe vezane uz priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva).

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostala pitanja

Reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za godinu koja je završila 31. prosinca 2020. obavila su revizorska društva BDO CROATIA d.o.o., Zagreb i FACT Revizija d.o.o., Zagreb, koji su u svom Izvešću neovisnog revizora od 29. travnja 2021. godine iskazali pozitivno mišljenje o tim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Skrećemo pozornost na Bilješku 38. uz godišnje konsolidirane financijske izvještaje u kojoj je sukladno točki (b) stavka 8. Članak 21.a važećeg Zakona o računovodstvu navedena mrežna stranica u kojoj će biti objavljeno zasebno nefinancijsko izvješće Grupe u propisanom roku. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću i zasebnom nefinancijskom izvješću

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvešće neovisnih revizora o njima koje smo dobili prije datuma ovog Izvešća neovisnih revizora i zasebno nefinancijsko izvješće za koje očekujemo da će nam biti stavljeno na raspolaganje nakon tog datuma. Naše mišljenje o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije gore navedene i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane, kao i jesu li u zasebnom nefinancijskom izvješću prikazane nefinancijske informacije zahtijevane odredbama stavka 1. ili stavka 2. članka 21.a Zakona o računovodstvu.

Kada ćemo pročitati zasebno nefinancijsko izvješće, ako budemo zaključili da u njemu postoji značajni pogrešni prikaz, od nas se zahtjeva da priopćimo pitanje onima koji su zaduženi za upravljanje Grupom.

Vezano za Izvešće posloводства i Izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, proveli smo također procedure koje su zahtijevane Zakonom o računovodstvu. Ove procedure uključuju razmatranje:

- je li Izvešće posloводства pripremljeno u svim značajnim odrednicama u skladu s člankom 21. i 24. Zakona o računovodstvu i je li Izvešće posloводства pripremljeno u svim značajnim odrednicama u skladu s priloženim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima;
- jesu li specifične informacije u Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja koje su zahtijevane sukladno članku 22., stavku 1., točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu („relevantni dijelovi Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja“), pripremljene u svim značajnim odrednicama sukladno odredbama članka 22. Zakona o računovodstvu;
- uključuje li Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja objave u skladu s člankom 22., stavkom 1., točkama 2., 5. i 6. Zakona o računovodstvu.

Na osnovi procedura čije je provođenje zahtijevano kao dio naše revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja te gore navedenih procedura, prema našem mišljenju:

- Informacije sadržane u Izvešću posloводства Grupe te relevantnim dijelovima Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja za financijsku godinu za koji su pripremljeni konsolidirani financijski izvještaji, usklađene su, u svim značajnim odrednicama, s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe prikazanim na stranicama 11 do 91 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore;

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije u Godišnjem izvješću i zasebnom nefinancijskom izvješću (nastavak)

- Izvešće posloводства i relevantni dijelovi Izjave o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, pripremljeni su, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 21., 22. i 24. Zakona o računovodstvu;
- Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije koje su zahtijevane člankom 22., stavkom 1., točkama 2., 5. i 6. Zakona o računovodstvu.

Nadalje, uzevši u obzir poznavanje i razumijevanje poslovanja Grupe te okruženja u kojem posluje, a koje smo stekli tijekom naše revizije, dužnost nam je izvijestiti jesmo li identificirali značajno pogrešne iskaze u Izvješću posloводства i Izjavi o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za nadzor su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovila Grupa.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvešće neovisnih revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MrevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)

Izvješće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnih revizora na povezane objave u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnih revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnih revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnih revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

Grant Thornton revizija d.o.o. i RSM Croatia d.o.o. zajednički su odgovorni za izvršavanje revizije i za revizorsko mišljenje prema zahtjevima Zakona o reviziji, primjenjivim u Hrvatskoj.

Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima

Na dan 27. rujna 2021. godine imenovala nas je Glavna skupština Društva temeljem prijedloga Uprave i Nadzornog odbora Društva za revizore godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja za 2021. godinu.

Revizorska društva Grant Thornton revizija d.o.o., Zagreb i RSM Croatia d.o.o., Koprivnica, su angažirana za obavljanje zakonske revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe prvi put za 2021. godinu što predstavlja angažman od jedne godine.

U reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za 2021. godinu odredili smo značajnost za financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 133.000 tisuća kuna što predstavlja približno 0,9% prosječnog ukupnog prihoda za posljednje tri godine.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvešće o drugim zakonskim zahtjevima (nastavak)

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za 2021. godinu i datuma ovog Izvešća neovisnog revizora nismo Grupi pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Grupi.

Izvešće temeljem zahtjeva delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje

Izvešće o uvjerenju revizora o usklađenosti godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (dalje u tekstu: financijski izvještaji), sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala (Narodne novine, br. 65/18, 17/20 i 83/21) primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izvještavanje (dalje: Uredba o ESEF-u).

Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji pripremljeni za potrebe objavljivanja javnosti temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci *hrvatskaelektroprivreda-2021-12-31-hr*, u svim značajnim aspektima pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih zaduženih za upravljanje

Uprava Društva odgovorna je za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u. Osim toga, Uprava Društva odgovorna je održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima izvještavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške.

Uprava Društva također je odgovorna za:

- objavljivanje javnosti financijskih izvještaja sadržanih u godišnjem izvješću u važećem XHTML formatu;
- odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

Odgovornosti revizora

Naša je odgovornost izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjeni) - Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvešće temeljem zahtjeva Uredbe o ESEF-u (nastavak)

Obavljeni postupci

Priroda, vremenski okvir i obim odabranih procedura ovise o prosudbi revizora. Razumno uvjerenje je visok stupanj uvjerenja, međutim ne osigurava da će opseg testiranja otkriti svaku značajnu (materijalnu) neusklađenost s Uredbom o ESEF-u.

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u,
- stekli smo razumijevanje internih kontrola Grupe relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEF-u,
- identificirali smo i procijenili rizike značajne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške; i
- na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- financijski izvještaji, koji su uključeni u nekonsolidirani i konsolidirani godišnji izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu,
- podaci, sadržani u nekonsolidiranim i konsolidiranim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
- korišten je XBRL jezik za označavanje,
- korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u,
- oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

Zaključak

Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni radi objavljivanja javnosti, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine.

Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvešću neovisnog revizora za priložene konsolidirane financijske izvještaje i godišnje izvješće za godinu završenu 31. prosinca 2021. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

IZVJEŠĆE NEOVISNIH REVIZORA (nastavak)**Izvešće o reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)**

Angažirani partneri u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za 2021. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvešće neovisnih revizora su ovlašteni revizor Ivica Smiljan za Grant Thornton revizija d.o.o. i ovlašteni revizor Ivan Horvat za RSM Croatia d.o.o.

U Zagrebu,

U Koprivnici,

25. travnja, 2022. godine

25. travnja, 2022. godine

Grant Thornton revizija d.o.o.
Ulica grada Vukovara 284
10000 Zagreb

RSM Croatia d.o.o.
Ulica Josipa Vargovića 2
48000 Koprivnica

Ivica Smiljan, ovlašteni revizor

Ivica Smiljan, direktor

Ivan Horvat, ovlašteni revizor

Ivan Horvat, direktor

Konsolidirani Izvještaj o dobiti ili gubitku

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	Bilješke	2021. godina	2020. godina
<i>Neprekinuto poslovanje</i>			
Prihodi od prodaje	5	14.855.856	13.079.840
Ostali prihodi iz poslovanja	6	1.113.730	1.292.746
Ukupno poslovni prihodi		15.969.586	14.372.586
Trošak nabave materijala i energije	7	(6.713.191)	(4.865.961)
Troškovi osoblja	8	(2.127.689)	(2.032.743)
Trošak amortizacije	12,13,15	(2.269.343)	(2.211.210)
Ostali rashodi iz poslovanja	9	(3.690.383)	(3.103.898)
Ukupno poslovni rashodi		(14.800.606)	(12.213.812)
Dobit iz poslovanja		1.168.980	2.158.774
Financijski prihodi	10	369.058	157.633
Financijski rashodi	10	(292.729)	(502.077)
Neto dobit/(gubitak) iz financijskih aktivnosti		76.329	(344.444)
Dobit prije oporezivanja		1.245.309	1.814.330
Porez na dobit	11	(225.808)	(350.555)
Dobit tekuće godine		1.019.501	1.463.775
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		1.017.360	1.465.144
Nekontrolirajućim interesima		2.141	(1.369)

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Dobit tekuće godine	1.019.501	1.463.775
Ostala sveobuhvatna dobit		
<i>Stavke koje mogu biti reklasificirane u dobit ili gubitak</i>		
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(4.168)	19.725
Rezerve	-	-
	(4.168)	19.725
<i>Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak</i>		
Promjene vrijednosti financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vlasnički instrumenti)	37.019	(17.744)
	37.019	(17.744)
Ostala sveobuhvatna dobit/ (gubitak), neto	32.851	1.981
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine neto	1.052.352	1.465.756
Ukupna sveobuhvatna dobit pripisiva:		
Vlasniku kapitala matice	1.050.211	1.467.125
Nekontrolirajućim interesima	2.141	(1.369)

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju

Na dan 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	Bilješka	31.prosinca 2021.	31.prosinca 2020.
IMOVINA			
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	35.390.069	34.660.768
Imovina s pravom korištenja	13	17.473	18.853
Ulaganja u nekretnine	14	367.970	342.607
Nematerijalna imovina	15	301.562	253.249
Goodwill	15	69.906	49.155
Ulaganja obračunata primjenom metode udjela	17	8.040	7.540
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	18	276.465	233.315
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku</i>			
Dani dugotrajni zajmovi	19	4.343	4.227
Ostala financijska imovina	20	63.501	69.863
Ostala dugotrajna potraživanja	21	50.922	56.294
Odgođena porezna imovina	11	810.551	879.620
Ukupna dugotrajna imovina		37.360.802	36.575.491
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	22	1.584.320	1.608.847
<i>Financijska imovina mjerena po amortiziranom trošku</i>			
Potraživanja od kupaca	23	2.429.221	1.965.276
Ostala kratkotrajna potraživanja	24	1.100.951	808.369
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	25	165.233	167.055
Novac i novčani ekvivalenti	26	4.265.828	3.514.428
Ukupna kratkotrajna imovina		9.545.553	8.063.975
UKUPNA IMOVINA		46.906.355	44.639.466

Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	Bilješka	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
KAPITAL I OBVEZE			
Temeljni kapital	27	19.792.159	19.792.159
Rezerve		130.822	92.930
Zadržana dobit	27	6.668.993	6.491.752
Kapital pripisan vlasnicima matičnog društva		26.591.974	26.376.841
Nekontrolirajući interesi		68.132	36.176
Ukupni kapital		26.660.106	26.413.017
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku</i>			
Obveze po izdanim obveznicama	28	-	3.497.668
Obveze po dugoročnim kreditima	29	915.687	654.755
Ostale dugoročne obveze	32	7.313.583	7.511.190
Obveze po najmovima	30	10.883	12.140
Rezerviranja	31	1.405.623	1.331.676
Odgođena porezna obveza	11	24.355	17.767
Ukupne dugoročne obveze		9.670.131	13.025.196
<i>Financijske obveze mjerene po amortiziranom trošku</i>			
Obveze prema dobavljačima	33	2.727.183	1.897.946
Tekuće dospijee izdanih obveznica	28	3.444.830	-
Tekuća dospijea dugoročnih kredita	29	91.808	67.723
Obaveze po kratkoročnim kreditima	29	99.852	-
Kratkoročni dio obveza po najmovima	30	7.554	7.685
Obveze za poreze i doprinose	34	175.901	78.809
Obveza za porez na dobit		60.751	114.408
Obveze prema zaposlenima	35	177.275	168.518
Ostale kratkoročne obveze	36	3.790.964	2.866.164
Ukupne kratkoročne obveze		10.576.118	5.201.253
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		46.906.355	44.639.466

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	Temeljni kapital	Rezerve	Zadržana dobit / (preneseni gubitak)	Kapital pripisan vlasnicima matičnog društva	Nekontrolirajući interesi	Ukupno glavnica
Stanje 1. siječnja 2020.	19.792.159	109.283	5.671.268	25.572.710	37.545	25.610.255
Dobit tekuće godine	-	-	1.465.144	1.465.144	(1.369)	1.463.775
Ostala sveobuhvatna dobit	-	(17.744)	19.725	1.981	-	1.981
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	<i>(17.744)</i>	<i>1.484.869</i>	<i>1.467.125</i>	<i>(1.369)</i>	<i>1.465.756</i>
Isplata dividende vlasniku	-	-	(664.385)	(664.385)	-	(664.385)
Ostale usklade	-	1.391	-	1.391	-	1.391
Stanje 31. prosinca 2020.	19.792.159	92.930	6.491.752	26.376.841	36.176	26.413.017
Dobit tekuće godine	-	-	1.017.360	1.017.360	2.141	1.019.501
Ostala sveobuhvatna dobit	-	37.019	(4.168)	32.851	-	32.851
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	<i>37.019</i>	<i>1.013.192</i>	<i>1.050.211</i>	<i>2.141</i>	<i>1.052.352</i>
Isplata dividende vlasniku	-	-	(840.621)	(840.621)	-	(840.621)
Dokapitalizacija - Plinacro d.o.o.	-	-	5.543	5.543	29.815	35.358
Ostale usklade	-	873	(873)	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2021.	19.792.159	130.822	6.668.993	26.591.974	68.132	26.660.106

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit prije oporezivanja	1.245.309	1.814.330
Prihod od kamata	(5.673)	(14.184)
Rashod od kamata	188.361	181.760
Neto tečajne razlike	60.667	(8.465)
Fer vrednovanje ulaganja u nekretnine	(25.363)	(11.869)
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i imovine s pravom korištenja	2.269.343	2.211.210
Rashod od otuđenja imovine	46.913	43.558
Vrijednosno usklađenje nekretnine, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	53.215	113.886
Vrijednosno usklađenje potraživanja	77.467	(262.103)
Vrijednosno usklađenje zaliha	(19.033)	11.450
Povećanje rezerviranja	73.947	136.276
Promjena fer vrijednosti međuvalutnog swapa	(294.608)	214.049
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<i>3.670.545</i>	<i>4.429.898</i>
Smanjenje potraživanja od kupaca	(541.412)	466.642
Smanjenje/ (Povećanje) zaliha	43.560	148.965
(Povećanje)/Smanjenje ostale dugotrajne imovine	9.246	(40.146)
(Povećanje) ostale kratkotrajne imovine	(292.582)	(112.413)
(Smanjenje) obveza prema dobavljačima	763.787	(337.180)
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	1.080.452	794.715
Povećanje ostalih dugoročnih obveza	109.883	184.255
Novac ostvaren poslovanjem	4.843.479	5.534.736
Plaćeni porez na dobit	(274.921)	(268.835)
Plaćene kamate	(193.172)	(184.298)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	4.375.386	5.081.603
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Izdaci za stjecanje ovisnih društava, neto od stečenog novca	(53.347)	(96.502)
Primici od kamata	25.205	33.142
Primici od naplate danih zajmova	3.252	4.149
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	(3.081.634)	(4.426.661)
NETO NOVAC IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	(3.106.524)	(4.485.872)

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od dugoročnih kredita	371.064	354.577
Primici od kratkoročnih kredita	99.852	-
Izdaci za otplatu dugoročnih kredita	(84.300)	(39.810)
Izdaci za otplatu glavnice zajmova	(8.781)	(7.667)
Izdaci za otplatu izdanih obveznica	(54.676)	(76.173)
Izdaci za isplatu dividende	(840.621)	(664.385)
Primici od novčanih fondova	-	-
NETO NOVAC IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	(517.462)	(433.458)
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKVIVALENTA	751.400	162.273
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU GODINE	3.514.428	3.352.155
NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU GODINE	4.265.828	3.514.428

Priložene bilješke sastavni su dio ovih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu „Grupa“) sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu „HEP d.d.“ ili „Društvo“) i ovisnih društava navedenih u bilješci 39.

HEP d.d. je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti Grupa se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu, Osijeku i Sisku, prodajom plina na veleprodajnom tržištu, te distribucijom plina na području Osječko-baranjske, Požeško-slavonske, Virovitičko-podravske i Vukovarsko-srijemske županije.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske.

Grupa je na dan 31. prosinca 2021. godine imala 11.778 zaposlenika (2020.:11.668) bez Nuklearne elektrane Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 644 zaposlenika (2020.: 630).

Krajnji vlasnik Društva je Republika Hrvatska.

Ovi godišnji konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama, što je ujedno i funkcionalna valuta Grupe.

Zakoni o reguliranju energetske djelatnosti

Energetski sektor RH reguliran je krovnim Zakonom o energiji (Narodne novine, br. 120/12, 14/14, 102/15, 68/18) i Zakonom o regulaciji energetske djelatnosti (Narodne novine, br. 120/12, 68/18). Specijalnim Zakonima regulirana su pojedina energetska tržišta i to: tržište električne energije, plina, toplinske energije, obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije te energetska učinkovitost. Trenutno važeći specijalni Zakoni su:

- Zakon o tržištu električne energije (Narodne novine, br. 111/21),
- Zakon o tržištu plina (Narodne novine, br. 18/18, 23/20),
- Zakon o tržištu toplinske energije (Narodne novine, br. 80/13, 14/14, 86/19),
- Zakon o energetske učinkovitosti (Narodne novine, br. 127/14, 116/18, 25/20, 41/21),
- Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (Narodne novine, br. 138/21).

U svrhu usklađenja nacionalnog zakonodavstva s direktivama i uredbama iz tzv. „Čistog energetske paketa“ usvojenog 2019. na EU razini, tijekom 2021. izmijenjen je i dopunjen te usvojen 9. travnja 2021. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o energetske učinkovitosti. Hrvatski sabor donio je dva nova Zakona, i to dana 1. listopada 2021. Zakon o tržištu električne energije, te dana 8. prosinca 2021. Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji.

U tijeku je donošenje Zakona o izmjenama i dopunama zakona o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva koji je za Grupu značajan iz razloga što su u tijeku značajne investicije u elektromobilnost i očekuju se u budućnosti značajni prihodi po toj osnovi. Navedeni Zakon definira rad javno dostupnih mjesta za punjenje te prava i obveze operatora koji pruža uslugu punjenja električnih automobila na navedenim mjestima za punjenje (navedena djelatnost ne smatra se energetske djelatnošću u smislu novog Zakona o tržištu električne energije). Navedenim Zakonima definirana je daljnja liberalizacija energetske tržišta te će biti neophodno usklađivanje poslovanja Grupe s novim propisima, kako zakonskim tako i nizom pod zakonskih koje je potrebno donijeti ili izmijeniti tijekom 2022.

Prema odredbama novog Zakona o tržištu električne energije HEP d.d. kao vladajuće društvo i ovisna društva nastavljaju obavljati elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj: distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga. Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom i trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti i definirane su pod zakonskim propisima koji reguliraju trgovanje na tržištu električnom energijom. Prijenos električne energije javna je usluga koju obavlja HOPS d.o.o. koji je u vlasništvu HEP d.d. ali je neovisno društvo u smislu vertikalne integriteta Grupe, i ima obvezu preoblikovanja u dioničko društvo bez promjene vlasničke strukture.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

1. OPĆENITO (nastavak)

Sukladno Zakonu o tržištu električne energije kao i do sada svaki kupac ima pravo na slobodan izbor tržišnog opskrbljivača. Kupci iz kategorije kućanstva ukoliko ne odaberu tržišnog opskrbljivača, imaju pravo na opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge. Kupci kategorije poduzetništva koji su ostali bez tržišnog opskrbljivača mogu koristiti uslugu zajamčene opskrbe.

Opskrba električnom energijom odvija se prema prethodno navedenom Zakonu, te pravilima i propisima kojima se uređuju tržišni odnosi. Energetski subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao zajamčena usluga smatra se javnom uslugom i pruža se prema reguliranim uvjetima kupcima iz kategorije poduzetništva, koji pod određenim uvjetima, propisanim Zakonom, ostanu bez opskrbljivača.

Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga također se smatra javnom uslugom za kategoriju kućanstva koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom.

Zakon o tržištu električne energije donosi velik broj novih pojmova i instituta, te djelatnosti i energetskih subjekata kao što su skladištenje i agregiranje električne energije te organiziranje energetske zajednice građana ili zatvorenog distribucijskog sustava. Nadalje definiraju se napredne mreže, mjesta za punjenje električnih vozila, ugovori s dinamičnim određivanjem cijena električne energije te upravljanje potrošnjom. Novi model tržišta podrazumijeva povećani udio promjenjive i decentralizirane proizvodnje iz OIE, povećanu ovisnost između sektora električne energije i sektora grijanja i hlađenja, te aktivne uloge krajnjih kupaca kroz pojedinačni ili agregirani nastup na tržištima kroz programe odziva potrošnje, pohrane energije i vlastitu proizvodnju energije.

Za Grupu je izuzetno važan novi tržišni okvir, koji omogućava razvoj novih poslovnih modela i planiranje novih investicija, posebice u obnovljive izvore energije i učinkovitu kogeneraciju. Od posebnog je interesa za Grupu integracija novih tehnologija za skladištenje energije, koja je propisana novim zakonskim okvirom, kao i energetska djelatnost agregiranja, što će pomoći osiguranju fleksibilnosti elektroenergetskog sustava.

Zakonom o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji učinjen je dodatni iskorak ka većem korištenju novih tehnologija koja koriste obnovljive izvore energije, posebno kada se radi o grijanju prostora i/ili tople vode odnosno hlađenja jer je činjenica da se još uvijek veliki udio obnovljivih izvora energije za grijanje i hlađenje temelji na korištenju ogrijevanog drva u kućanstvima. Zakon propisuje postupak donošenja te izmjena i dopuna Integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana za Republiku Hrvatsku. Propisuje se nacionalni cilj korištenja energije iz obnovljivih izvora od 36,6 % udjela OIE u konačnoj bruto potrošnji energije do 2030. godine. Definiše se izvješće o napretku pri poticanju i uporabi energije iz obnovljivih izvora koje je Republika Hrvatska dužna podnijeti Europskoj komisiji. Uvodi se pojam potrošača vlastite obnovljive energije, kao i zajednice obnovljive energije koje imaju pravnu osobnost te imaju pravo proizvoditi, trošiti, skladištiti i međusobno dijeliti/prodavati obnovljivu energiju, među ostalim putem ugovora o kupnji obnovljive energije, ili istu prodavati na tržištima energije izravno ili putem agregiranja.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o energetskoj učinkovitosti, uređuje se područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje, mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava i operatora tržišta energije u svezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, obveze distributera energije, opskrbljivača energije i/ili vode, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteda energije te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti. Za Grupu je od izuzetne važnosti sustav obveza ušteda u krajnjoj potrošnji električne energije, plina i topline, odnosno potencijalnih troškova vezanih uz neispunjavanje propisanih obveza. Vladajuće društvo i ovisna društva usklađuju organizaciju i poslovanje Grupe sukladno usvojenim odnosno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima, odnosno pod zakonskim aktima koji će uslijediti.

Temeljem Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za distribuciju električne energije i Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije, iz prosinca 2015. godine, u 2021. na snazi su i dalje ostale tarifne stavke donesene u siječnju 2019. U prosincu 2021. podneseni su zahtjevi Operatora prijenosnog i Operatora distribucijskog sustava za promjenu tarifnih stavki, te je HERA donijela novu Odluku o iznosu tarifnih stavki za prijenos električne energije i Odluku o iznosu tarifnih stavki za distribuciju električne energije (Narodne

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

1. OPĆENITO (nastavak)

novije, br.138/21). Prema navedenim Odlukama važeće tarife ostaju nepromijenjene za I. kvartal 2022., a korekcija odnosno povećanje je odobreno od 1. travnja 2022.

Sukladno Zakonu o tržištu električne energije, odluku o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge donosi HEP ELEKTRA d.o.o., a za opskrbu električnom energijom u okviru zajamčene opskrbe odluku donosi HERA, temeljem Metodologije za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom donesene 1. ožujka 2019. godine. HERA je kao i do sada u skladu s Metodologijom kvartalno revidirala iznose tarifnih stavki, te u rujnu donijela Odluku o iznosu tarifnih stavki za

zajamčenu opskrbu električnom energijom (Narodne novine, br. 100/21), za posljednji kvartal odnosno za razdoblje primjene od 1. listopada do 31. prosinca 2021. Tarifne stavke određuju se primjenom referentne cijene električne energije koja se određuje na temelju podataka s regionalno relevantne mađarske burze HUDEX (<https://hudex.hu>) o najvećim prosječnim cijenama temeljne i vršne električne energije iz terminskih ugovora (engl. futures) za prvo buduće i tri sljedeća tromjesečja.

Glavna skupština

Glavna Skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese jedinog dioničara – Republike Hrvatske:

Tomislav Ćorić	Član	Član od 15. veljače 2018. godine
----------------	------	----------------------------------

Nadzorni odbor

Članovi Nadzornog odbora u 2021. godini

Goran Granić	Predsjednik	Predsjednik od 18. siječnja 2018. godine
Jelena Zrinski Berger	Član	Član od 18. siječnja 2018. godine
Lukša Lulić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine
Ivo Ivančić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine
Meri Uvodić	Član	Član od 4. prosinca 2018. godine

Članovi Nadzornog odbora u 2020. godini

Goran Granić	Predsjednik	Predsjednik od 18. siječnja 2018. godine
Jelena Zrinski Berger	Član	Član od 18. siječnja 2018. godine
Lukša Lulić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine
Ivo Ivančić	Član	Član od 9. studenog 2018. godine
Meri Udović	Član	Član od 4. prosinca 2018. godine

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

1. OPĆENITO (nastavak)

Uprava

Uprava u 2021. godini

Frane Barbarić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 1. siječnja 2018. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. do 31. prosinca 2021. godine
Nikola Rukavina	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021. godine
Marko Ćosić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. do 31. prosinca 2021. godine
Petar Sprčić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Tomislav Šambić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine

Uprava u 2020. godini

Frane Barbarić	Predsjednik Uprave	Predsjednik od 1. siječnja 2018. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine
Nikola Rukavina	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Marko Ćosić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Petar Sprčić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine
Tomislav Šambić	Član Uprave	Član od 1. siječnja 2018. godine

Osnova izvještavanja

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji za 2021. godinu pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu Europske unije (MSFI). Godišnji konsolidirani financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata i ulaganja u nekretnine koji su mjereni po fer vrijednostima. Svi iznosi objavljeni u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna, osim ako nije drugačije navedeno. Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju društva u Hrvatskoj.

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji sastavljeni su po načelu nastanka događaja pod pretpostavkom neograničenog nastavka poslovanja.

Principi i metode konsolidacije

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji Društva predstavljaju zbroj imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje. Godišnji konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od godišnjih financijskih izvještaja Društva i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 39. Društvo ima kontrolu nad subjektom ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlasti u tom subjektu. Društvo ima 100-postotni udio i glasačka prava u svim ovisnim društvima i njihov je jedini član te ima moć imenovanja menadžmenta i može upravljati financijskim i poslovnim odlukama društva. Iznimka je društvo LNG Hrvatska d.o.o. u kojem Društvo ima 75% udjela. Uključivanje ovisnih društava u konsolidaciju započinje od datuma na koji Društvo kao matica stječe kontrolu nad tim društvom i prestaje kad Društvo kao matica izgubi kontrolu nad njim.

Po potrebi su obavljena usklađenja u godišnjim financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koristi Grupa. Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekomolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Društva u njima. Nekomolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama kapitala od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekomolirajućim interesima. Dobit ili gubitak i svaki dio ostale sveobuhvatne dobiti pripisani su dioničarima matice i nekomolirajućih interesa, čak i ako to rezultira negativnim iznosom nekomolirajućeg interesa.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

1. OPĆENITO (nastavak)

Grupa tretira transakcije s nekontrolirajućim interesima koji ne rezultiraju gubitkom kontrole kao transakcije s vlasnicima udjela u Grupi. Promjena vlasničkog udjela rezultira prilagođavanjem knjigovodstvene vrijednosti većinskih i nekontrolirajućih udjela kako bi se odrazili njihovi relativni udjeli u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa prilagodbe nekontrolirajućih interesa i bilo koje plaćene ili primljene naknade priznaje se u posebnoj rezervi unutar kapitala koja se pripisuje vlasnicima.

Ako Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, ono prestaje priznavati povezanu imovinu (uključujući goodwill) i obveze, nekontrolirajući interes i druge komponente glavnice, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku. Svako preostalo ulaganje priznaje se po fer vrijednosti.

Poslovne kombinacije

Grupa koristi metodu stjecanja za poslovne kombinacije. Naknada za stjecanje može uključivati sljedeće:

- Fer vrijednost prenesene imovine
- Izdane dionice od strane Grupe
- Fer vrijednost potencijalne naknade
- Fer vrijednost prijašnjeg udjela u stečenom društvu
- Obveze prema vlasnicima stečenog društva

Imovina i obveze stečenog društva se prilikom stjecanja vrednuju po njihovim fer vrijednostima. Kod inicijalnog stjecanja, Grupa vrednuje nekontrolirajuće udjele po fer vrijednosti ili po vrijednosti koja je jednaka njihovom proporcionalnom udjelu u stečenoj neto imovini.

Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u račun dobiti ili gubitka u periodu u kojem su nastali.

Razlika između naknade za stjecanje i fer vrijednosti stečene neto imovine priznaje se kao goodwill ako je naknada za stjecanje veća od fer vrijednosti stečene neto imovine ili kao efekt povoljne kupnje ako je naknada za stjecanje manja od fer vrijednosti stečene neto imovine. Povoljna kupnja se priznaje u konsolidiranom računu dobiti ili gubitka u periodu u kojem je društvo stečeno.

Ako je stjecanje provedeno u fazama, vrijednost prijašnjeg udjela u društvu se u trenutku stjecanja mjeri po fer vrijednosti. Dobitak ili gubitak nastao od mjerenja prijašnjeg udjela priznaje se u konsolidiranom računu dobiti ili gubitka.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Usvojene računovodstvene politike su u skladu s računovodstvenim politikama prethodne financijske godine osim izmjena navedenih u nastavku koje su rezultat izmjena i dopuna Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) usvojenih od strane Grupe od 1. siječnja 2021. godine koje nisu imale značajnog utjecaja na financijske izvještaje Grupe. Grupa nije ranije usvojila niti jedan standard ni tumačenje ili dopune postojećih standarda koje su objavljene od strane Odbora za međunarodne standarde financijskog izvještavanja („Odbor“), a da nisu stupile na snagu.

(a) Standardi i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

• Reforma ujednačavanja kamatne stope – Faza 2 - MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16 (Izmjene i dopune)

U kolovozu 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) objavio je fazu 2 reforme o ujednačavanju kamatne stope, izmjene i dopune MSFI-ja 9, MRS-a 39, MSFI-ja 7, MSFI-ja 4 i MSFI-ja 16, dovršavajući svoj rad kao odgovor na reformu međubankarskih ponuđenih stopa (IBOR). Izmjene određuju privremene olakšice koje se odnose na učinke financijskog izvještavanja kad se međubankarska ponuđena stopa (IBOR) zamijeni s alternativnom gotovo nerizičnom kamatnom stopom (RFR). Izmjene i dopune posebno predviđaju praktičnu olakšicu pri računovodstvu promjena u osnovi za utvrđivanje ugovornih novčanih tijekova financijske imovine i obveza kojom se zahtijeva prilagođavanje efektivne kamatne stope, istovjetno kretanju tržišne kamatne stope. Također, izmjene uključuju olakšice u vidu prestanka primjene računovodstva zaštite uključujući i privremenu olakšicu kojom se ukida potreba zadovoljavanja kriterija odvojene prepoznatljivosti kad je nerizičan instrument određen kao zaštita rizične komponente.

Reformom su napravljene i izmjene MSFI-ja 7 Financijski instrumenti: Objave koje omogućuju korisnicima financijskih izvještaja razumijevanje efekata reforme o ujednačavanju kamatne stope na financijske instrumente društva i strategiju upravljanja rizicima. Iako je primjena retroaktivna, društvo nije obvezno prepravljati prethodna razdoblja. Izmjene i dopune nisu imale utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

MSFI 4 – Ugovori o osiguranju (Izmjene i dopune)

Izmjenama i dopunama MSFI-ja 4 Ugovori o osiguranju mijenja se fiksni datum isteka privremenog izuzeća od primjene MSFI 9 Financijski instrumenti, te su društva obvezna primijeniti MSFI 9 za godišnja razdoblja koja počinju na dan 1. siječnja 2023. godine ili nakon toga. Izmjene i dopune nisu imale utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

• MSFI 16 Najmovi – COVID-19 olakšice za najam (Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune primjenjuju se retroaktivno za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na ili nakon 1. lipnja 2020. godine. Ranija primjena je dopuštena uključivo u financijskim izvještajima koji još nisu odobreni za objavu na dan 28. svibnja 2020. godine. Odbor za MSFI-jeve izmijenio je i dopunio standard kako bi pružio olakšice najmoprimcima od primjene smjernica o računovodstvu modifikacije najma iz MSFI-ja 16 vezano za olakšice za najam nastale kao izravna posljedica pandemije COVID-19 za najmoprimce omogućavajući im da svaku promjenu u plaćanjima najma koja je posljedica utjecaja COVID-19 računovodstveno tretiraju na isti način na koji bi evidentirali promjenu prema MSFI-ju 16, ako promjena nije modifikacija najma, ali samo ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- Promjena plaćanja najma rezultira revidiranom naknadom za najam koja je u osnovi ista ili manja od naknade za najam neposredno prije promjene,
- Svako smanjenje plaćanja najma utječe samo na plaćanja koja su izvorno dospjela na datum 30. lipnja 2021. ili prije njega,
- Nema bitnih promjena u ostalim uvjetima najma.

Izmjene i dopune nisu imale utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(a) Standardi koji su izdani, ali još nisu na snazi i nisu ranije usvojeni

• MSFI 17: Ugovori o osiguranju

Standard stupa na snagu za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2021. s dozvoljenom ranijom primjenom ako su već usvojeni MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima i MSFI 9 Financijski instrumenti. Na svom sastanku u ožujku 2020. godine Odbor za MSFI-jeve odgodio je primjenu standarda do 2023. godine. MSFI 17 Ugovori o osiguranju uspostavlja principe priznavanja, mjerenja, prezentiranja i objavljivanja izdanih ugovora o osiguranju. Osim toga, standard zahtjeva primjenu sličnih principa na ugovore o re-osiguranju i izdane investicijske ugovore s diskrecijskim značajkama sudjelovanja. Cilj je osigurati iskazivanje svih relevantnih informacija od strane Grupe kako bi se takvi ugovori vjerno prikazali. Takve informacije korisnicima financijskih izvještaja pružaju osnove za procjenu utjecaja ugovora o osiguranju, unutar opsega MSFI-ja 17, na financijski položaj, financijske rezultate i novčane tijekove Grupe. Standard još nije usvojen na razini Europske Unije. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

• MSFI 17: Ugovori o osiguranju (Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune MSFI-ja 17 su u primjeni, retroaktivno, za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2023., pri čemu je ranija primjena dopuštena. Izmjene i dopune usmjerene su na pomaganje društvima prilikom implementacije standarda. Posebno su dizajnirane kako bi se smanjili troškovi kroz pojednostavnjenje pojedinih zahtjeva standarda, olakšavanje objašnjenja financijskih rezultata kao i olakšavanje tranzicije kroz odgodu primjene standarda do 2023. godine te pružanje dodatnih olakšica radi smanjenja napora potrebnih kod prve primjene MSFI-ja 17. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

• MSFI 17: Ugovori o osiguranju – Prva primjena MSFI 17 i MSFI 9 – Usporedne informacije (Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune su u primjeni za godišnja razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2023., pri čemu je ranija primjena dopuštena uz MSFI 17. Za društva koja prvi puta primjenjuju MSFI 17 i MSFI 9 istovremeno, izmjena i dopuna daje prijelaznu opciju za „klasifikacijsko preklapanje“ vezano za usporedne informacije za financijsku imovinu. Društvo koje primjenjuje klasifikacijsko preklapanje na financijsku imovinu prezentira usporedne informacije kao da su zahtjevi klasifikacije i mjerenja MSFI-ja 9 primijenjeni na tu imovinu. Također, kod primjene klasifikacijskog preklapanja na financijsku imovinu Grupa nije obvezna primijeniti zahtjeve umanjena vrijednosti prema MSFI 9. Ova izmjena i dopuna usmjerena je na pomoć društvima kako bi se izbjegla privremena računovodstvena nepodudaranja između financijske imovine i obveza po ugovorima o osiguranju i time unaprijedila korisnost usporednih informacija za korisnike financijskih izvještaja. Izmjene i dopune još nisu usvojene na razini Europske Unije. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

- **Izmjene i dopune MSFI-ja 10 Konsolidirani financijski izvještaji i MRS-a 28 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima: Prodaja ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata**

Izmjene i dopune se odnose na ispravak utvrđene nedosljednosti između zahtjeva MSFI-ja 10 i MRS-a 28 vezanih uz prodaju ili doprinos imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog pothvata. Kao glavni rezultat izmjena i dopuna, ukupna dobit ili gubitak se priznaju kada transakcija uključuje poslovanje (neovisno o tome odnosi li se poslovanje na ovisno društvo ili ne). Djelomična dobit ili gubitak se priznaje kada transakcija uključuje imovinu koja ne predstavlja poslovanje društva, čak i onda kada se ta imovina nalazi u ovisnom društvu. U prosincu 2015. godine, Odbor za MSFI-jeve je odgodio datum primjene ovih izmjena i dopuna na neodređeno vrijeme, ovisno o rezultatu projekta istraživanja računovodstvene metode udjela. Izmjene i dopune još nisu usvojene na razini Europske Unije. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

- **MRS 1 Presentacija financijskih izvještaja: Klasifikacija kratkoročnih i dugoročnih obveza (Izmjene i dopune)**

Izmjene i dopune su se inicijalno trebale primjenjivati za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2022. ili nakon toga, s dopuštenom ranijom primjenom. Međutim, kao odgovor na COVID-19 pandemiju Odbor za MSFI-jeve odgodio je primjenu za godinu dana, tj. na 1. siječnja 2023. godine, kako bi pružio društvima više vremena za provedbu klasifikacijskih promjena koje proizlaze iz izmjena i dopuna.

Cilj izmjena i dopuna je potaknuti dosljednost u primjeni zahtjeva standarda na način da se društvima pomogne utvrditi trebaju li se dugovanja i ostale obveze s neizvjesnim datumom podmirenja u izvještaju o financijskom položaju klasificirati kao dugoročne ili kratkoročne obveze. Izmjene i dopune utječu na prezentaciju obveza u izvještaju o financijskom položaju, ali ne mijenjaju postojeće zahtjeve oko mjerenja ili trenutka priznavanja imovine, obveza, prihoda ili rashoda, ni informacija koje društvo objavljuje u bilješkama vezanim uz te pozicije. Osim navedenog, izmjene i dopune pojašnjavaju zahtjeve za klasifikaciju dugovanja koja društvo može podmiriti izdavanjem vlasničkih instrumenata.

U studenom 2021. godine Odbor za MSFI-jeve izdao je nacrt standarda koji pojašnjava tretman obveza za koje su vezani kovenanti nakon izvještajnog datuma. Posebice, Odbor predlaže ograničeni opseg izmjena MRS-a 1 koji preinačuje izmjene iz 2020. godine koje su zahtijevale od društava klasifikaciju na kratkoročne, obveze s vezanim kovenantima s kojima Grupa mora biti usklađena samo unutar 12 mjeseci nakon izvještajnog datuma, ako kovenanti nisu zadovoljeni na kraju izvještajnog razdoblja. Umjesto toga, nacrt prijedloga zahtijeva od društava zasebnu prezentaciju svih dugoročnih obveza s vezanim kovenantima s kojima je usklađenost zahtijevana samo unutar 12 mjeseci nakon izvještajnog razdoblja. Nadalje, ako društva nisu usklađena s takvim budućim kovenantima na kraju izvještajnog razdoblja, zahtijevat će se dodatne objave. Navedeni prijedlog standarda je primjenjiv za godišnja razdoblja koja počinju 1. siječnja 2024. ili nakon toga te se mora primijeniti retroaktivno sukladno MRS-u 8. Ranija primjena je dopuštena. Shodno tome, Odbor je također predložio odgodu datuma primjene izmjena iz 2020. na način da se od društava ne zahtijeva promjena trenutne prakse prije nego započne

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

primjena predloženih izmjena. Ove izmjene i dopune, uključujući nacrt standarda, još nisu usvojeni na razini Europske Unije. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

• MSFI 3 Poslovne kombinacije, MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema, MRS 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina te ciklus Godišnjih poboljšanja MSFI-ja 2018-2020 (Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune primjenjuju se za godišnja razdoblja koja počinju na 1. siječnja 2022. godine ili nakon toga, pri čemu je ranija primjena dopuštena. Odbor za MSFI-jeve izdao je izmjene MSFI-ja ograničenog opsega kako slijedi:

- MSFI 3 Poslovne kombinacije (Izmjene i dopune) uključuje ažuriranu referencu na Konceptualni okvir za financijsko izvještavanje bez promjene računovodstvenih zahtjeva za poslovne kombinacije.
- MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema (Izmjene i dopune) zabranjuje društvu umanjene troška nekretnina, postrojenja i opreme za iznose dobivene od prodaje stavki proizvedenih tijekom pripreme imovine za namjeravanu upotrebu. Umjesto toga, društvo će takav prihod od prodaje i povezane troškove iskazati u računu dobiti i gubitka.
- MRS 37 Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina (Izmjene i dopune) precizira koje troškove društvo uključuje u određivanje troška ispunjenja ugovora u svrhu procjene je li ugovor štetan.
- Godišnja poboljšanja 2018-2020 uključuju manje izmjene i dopune MRS-a 1 Prva primjena Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja, MSFI-ja 9 Financijski instrumenti, MRS-a 41 Poljoprivreda i prateće ilustrativne primjere uz MSFI 16 Najmovi.

Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

• MSFI 16 Najmovi – COVID-19 olakšice za najam nakon 30. lipnja 2021. godine (Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune primjenjuju se za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na ili nakon 1. travnja 2021. godine pri čemu je ranija primjena dopuštena uključivo u financijskim izvještajima koji još nisu odobreni za objavu na datum izdavanja izmjena i dopuna.

U ožujku 2021. godine, Odbor za MSFI-jeve izmijenio je i dopunio uvjete vezane za praktične olakšice najmoprimcima, koje su nastale kao izravna posljedica pandemije COVID-19, od primjene smjernica o računovodstvu modifikacije najma iz MSFI-ja 16.

Nastavno na izmjene i dopune, praktične olakšice sad se primjenjuju na najmove za koje svako smanjenje plaćanja najma utječe samo na plaćanja koja su izvorno dospjela na datum 30. lipnja 2022. ili prije njega, uz uvjet da su svi ostali uvjeti primjene praktične olakšice zadovoljeni. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

• MRS 1 Prezentacija financijskih izvještaja i MSFI smjernica 2: Objava računovodstvenih politika (Izmjene i dopune)

Izmjene i dopune primjenjuju se za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2023. godine pri čemu je ranija primjena dopuštena. Izmjene i dopune pružaju smjernice za primjenu prosudbi o značajnosti na objave računovodstvenih politika. Posebno, izmjene i dopune MRS-a 1 zamjenjuju zahtjev za objavom „značajnih“ računovodstvenih politika sa zahtjevom za objavu „materijalnih“ računovodstvenih politika. Također, dodane su smjernice i ilustrativni primjeri radi pomoći kod primjene koncepta materijalnosti prilikom

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

prosudbi o objavama računovodstvenih politika. Izmjene i dopune još nisu usvojene na razini Europske Unije. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

- **MRS 8 Računovodstvene politike, promjene u računovodstvenim procjenama i pogreške: Definicija računovodstvenih procjena (Izmjene i dopune)**

Izmjene i dopune primjenjuju se za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2023. godine pri čemu je ranija primjena dopuštena, i primjenjuju se na promjene u računovodstvenim politikama i promjene u računovodstvenim procjenama nastale na ili nakon početka tog razdoblja. Izmjene i dopune uvode novu definiciju računovodstvenih procjena pri čemu se iste definiraju kao novčani iznosi u financijskim izvještajima podložni neizvjesnosti mjerenja. Također, izmjene i dopune pojašnjavaju promjene u računovodstvenim procjenama i njihovo razlikovanje u odnosu na promjene računovodstvenih politika i ispravljanje pogrešaka. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

- **MRS 12 Porezi na dobit: Odgođeni porez vezan za imovinu i obveze koje nastaju iz jedinstvene transakcije (Izmjene i dopune)**

Izmjene i dopune primjenjuju se za godišnja izvještajna razdoblja koja počinju na ili nakon 1. siječnja 2023. godine pri čemu je ranija primjena dopuštena. U svibnju 2021. godine Odbor za MSFI-jeve izdao je izmjene i dopune MRS-a 12 koje sužuju opseg iznimke iz MRS-a 12 vezane za inicijalno priznavanje i određuju kako društva iskazuju odgođeni porez na transakcije kao što su najmovi i obveze za demontažu. Sukladno izmjenama i dopunama, iznimka inicijalnog priznavanja ne primjenjuje se na transakcije koje kod inicijalnog priznavanja dovode do jednakih iznosa oporezivih i odbitnih privremenih razlika. Iznimka se primjenjuje samo ako priznavanje imovine i obveza po najmu (ili obveze i imovine za demontažu) dovodi do oporezivih i odbitnih privremenih razlika koje nisu jednake. Izmjene i dopune još nisu usvojene na razini Europske Unije. Uprava je procijenila da primjena standarda neće imati učinka na financijske izvještaje Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(b) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika

Ulaganja u zajedničke pothvate

Prema MSFI 11 Zajednički poslovi klasificiraju se ili u zajedničko upravljanje ili u zajedničke pothvate. Razvrstavanje ovisi o ugovornim pravima i obvezama svakog ulagača, a ne o pravnoj strukturi zajedničkog dogovora.

Zajednički pothvati razvrstavaju se u skladu sa MSFI 11, u:

- zajedničko upravljanje – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i obveze temeljem financijskih obveza iz predmetnog posla
- zajednički pothvat – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla.

U klasifikaciji ulaganja u zajedničke poslove, Grupa razmatra:

- strukturu zajedničkog posla
- pravni oblik zajedničkog posla strukturiran kroz zasebne pravne osobe
- ugovorne uvjete zajedničkog posla
- sve ostale činjenice i okolnosti (uključujući bilo koje druge ugovorne aranžmane).

Udjeli u zajedničkim pothvatima iskazuju se primjenjujući metodu udjela.

Grupa obračunava svoje ulaganje u zajedničkom upravljanju na način da priznaje svoj dio imovine, obveza, prihoda i rashoda u skladu sa svojim ugovornim pravima i obvezama.

Grupa je kao zajedničko upravljanje identificirala ulaganje u Nuklearnu elektranu Krško (bilješka 16).

Troškovi mirovinskih naknada i ostala primanja zaposlenih

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove. Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2021. i 2020. godina
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje	16,5%

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose iz bruto plaća zaposlenika. Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 8).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Mirovinske naknade i jubilarne nagrade

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospijeaća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarne nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

Otpremnine

Od 01. siječnja 2020. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP Grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće radnika ostvarene za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. U srpnju 2021. godine sklopljen je dodatak kolektivnom ugovoru, kojim je, između ostalog, produžen rok važenja kolektivnog ugovora do 31. prosinca 2023. godine.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjnjem vrijednosti imovine. Zemljišta se iskazuju po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za bilo koji gubitak nastao umanjnjem vrijednosti imovine. Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima. Zemljišta se ne amortiziraju.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

	2021. i 2020. godina
Zgrade	
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi do 2014. godine	20 – 25 godina
Plinovodi od 2014. godine	40 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojila i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u konsolidiranom računom dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje kao dobitak ili gubitak u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine kako bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjnjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada.

Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Nadoknadivi iznos je iznos veći od neto prodajne cijene ili vrijednosti imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod u računu dobiti ili gubitka. Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod.

Nematerijalna imovina

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Ulaganja u nekretnine

Ulaganje u nekretnine su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, ulaganja u nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti ulaganja u nekretnine se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali. Ulaganja u nekretnine se prestaju priznavati, tj. isknjižavaju se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

Grupa kao najmoprimac

Svi najmovi obračunavaju se priznavanjem imovine s pravom korištenja i obvezama po najmu osim za:

- Najmove male vrijednosti; i
- Najmove čije razdoblje najma završava u razdoblju od 12 mjeseci od datuma prve primjene ili kraće.

Obveza za najam se računa prema sadašnjoj vrijednosti ugovorenih budućih plaćanja najmodavcu za vrijeme trajanja najma, umanjena za diskontnu stopu koja se određuje u odnosu na stopu svojstvenu zakupu, osim ako ju (kao što je to obično slučaj) nije lako utvrditi, u tom se slučaju koristi inkrementalna stopa zaduživanja HEP Grupe na početku najma. Varijabilna plaćanja najma se uključuju u izračun obveza za najam, samo ukoliko ovise o indeksu ili stopi. U tom slučaju, početni izračun obveza za najam pretpostavlja da će varijabilni element ostati nepromijenjen za vrijeme trajanja najma. Ostala varijabilna plaćanja najma predstavljaju rashod u razdoblju na koji se odnosi.

Na datum početnog priznavanja, knjigovodstvena vrijednost obveza za najam uključuje i:

- iznose za koje se očekuje da će ih najmoprimac plaćati na temelju jamstava za ostatak vrijednosti;
- cijenu izvršenja mogućnosti kupnje ako je izvjesno da će najmoprimac iskoristiti tu mogućnost; i
- plaćanja kazni za raskid najma ako razdoblje najma odražava da će najmoprimac iskoristiti mogućnost raskida najma.

Imovina s pravom korištenja početno se mjeri u visini obveza za najam, umanjena za sve primljene poticaje za najam i povećava se za:

- sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije tog datuma;
- sve početne izravne troškove; i
- iznos rezervacije priznate u slučaju kada Društvo ugovorno snosi troškove demontaže, uklanjanja ili obnovi mjesta na kojem se imovina nalazi.

Imovina s pravom korištenja umanjuje se za akumuliranu amortizaciju koja se obračunava linearno tijekom trajanja najma, ili preostalog ekonomskog vijeka imovine, ako se smatra da je kraće od roka najma.

Korisni vijek trajanja imovine s pravom korištenja prikazan je kako slijedi:

	2021. i 2020. godina
Poslovni prostori i zemljišta	2-25 godina
Vozila i oprema	2-5 godina

Nakon početnog mjerenja, obveza za najam povećava se kako bi odražavala kamate na obveze po najmu i smanjuje se kako bi odražavala izvršena plaćanja najma.

Obveza za najam naknadno se mjeri kada dođe do promjene budućih plaćanja najma koji proizlazi iz promjene indeksa ili stope odnosno kad postoji promjena u procjeni roka bilo kojeg najma.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Zalihe

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Zalihe sadrže i emisijske jedinice CO₂. Uključivanjem Republike Hrvatske u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS), Hrvatska elektroprivreda d.d. koja obavlja djelatnost proizvodnje električne i toplinske energije, ima obvezu kupovanja emisijskih jedinica stakleničkih plinova u količini koja odgovara verificiranim emisijama CO₂ koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva iz termoenergetskih postrojenja uslijed kojih se emitira CO₂.

Društva su obvezna pribaviti dostatna prava za emisiju CO₂ do 30. travnja (godišnji ciklus). Zbog povlačenja IFRIC-a 3 i nedostatnih odredbi u MSFI-jevima, Grupa je analizirala različite računovodstvene modele za emisijska prava za CO₂, te između ostalog EFRAG-ove papire za rasprave. Povremeno, Grupa trguje sa CO₂ emisijskim pravima. Zbog toga Grupa priznaje emisijska prava kao zalihe.

Zalihe sadrže i zalihe energetske uštede. Stupanjem na snagu izmjena i dopuna Zakona o energetske učinkovitosti, za članice HEP grupe, opskrbljivače energije, nastala je obveza ostvarenja energetske uštede u krajnjoj potrošnji. Za preraspodjelu ostvarenih ušteda s društava članica HEP grupe koja nisu obveznici na društva članice HEP grupe koja su obveznici ostvarenja ušteda donesena je Metodologija za raspodjelu i otkup ušteda energije. Metodologija definira način raspodjele ušteda energije koje su ostvarene u društvima koja nisu obveznici i viška ostvarenih ušteda u društvima obveznicima te uvjete međusobnog otkupa ušteda za tekuću poslovnu godinu. HEP d.d. kao imenovani nositelj objedinjenog Izvještaja o ostvarenim uštedama energije raspolaže uštedama koje su predmet ove Metodologije te ih temeljem iste preraspoređuje na društva obveznike.

Zalihe također sadrže i plin za trgovanje na veleprodajnom tržištu, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju prosječne ponderirane cijene i neto očekivane prodajne vrijednosti (bilješka 22).

Za količine plina koje se direktno isporučuju kupcima za obračun troškova zaliha koristi se metoda specifične identifikacije njihovih individualnih troškova.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja s dospjećem do tri mjeseca koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, čine trošak stjecanja te imovine dok sredstvo nije spremno za namjeravanu uporabu. Kvalificirana imovina je sredstvo koje iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati. Svi drugi troškovi posudbe priznaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Trošak kamata priznaje se u razdoblju na koje se kamata odnosi. Ako rad na kvalificiranoj imovini privremeno stane, troškovi posudbi za razdoblje u kojem je rad prekinut nisu kapitalizirani.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Strane valute

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem subjekt posluje, tzv. funkcionalnoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju. Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja kao financijski trošak.

Tečajne razlike nastale prevođenjem inozemnih ovisnih društava priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i akumulirane su kao zasebna rezerva u kapitalu. Akumulirana rezerva se reklasificira u kapital kad se inozemno ovisno društvo proda.

Oporezivanje

Trošak poreza na dobit čini zbroj tekućeg poreza i promjene odgođenog poreza tijekom godine.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

Odgođeni porez

Odgođeni porez je iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti, a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti odbitne privremene razlike. Odgođene porezne obveze i odgođena porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwill-a ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

Odgođeni porez knjiži se kao trošak ili prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja. U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwill-a ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijska imovina

Grupa priznaje financijsku imovinu u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima kada postaje strana u ugovornim odredbama instrumenta. Ovisno o poslovnom modelu za upravljanje imovinom te ugovornim značajkama novčanih tokova financijske imovine Grupa mjeri financijsku imovinu po amortiziranom trošku, fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili fer vrijednost kroz račun dobiti i gubitka.

Stavke imovine klasificirane su i mjere se kako je prikazano u nastavku:

O P I S	Poslovni model/ mjerenje
Dugotrajna imovina	
Dani dugotrajni zajmovi	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Strateška ulaganja / fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit
Ostala financijska imovina (Dugotrajna potraživanja)	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Kratkotrajna imovina	
Potraživanja od kupaca	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Ostala kratkotrajna potraživanja	Držanje radi naplate / amortizirani trošak
Novac i novčani ekvivalenti	Držanje radi naplate / amortizirani trošak

Poslovni modeli Grupe odražavaju način na koji Grupa upravlja imovinom s ciljem ostvarivanja novčanih tokova bez obzira na to je li cilj Grupe isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine (držanje radi naplate) ili prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine (držanje radi naplate i prodaje). Strateška ulaganja u dionice nepovratno se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Sva ostala financijska imovina mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

i) Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Ovu skupinu imovine čine vlasnički instrumenti u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu. Promjene fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (FVOCI) bez naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka. U slučaju da je vlasnički instrument prodan, akumulirana revalorizacijska rezerva se reklasificira u zadržanu dobit. Dividende od ove financijske imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka.

ii) Dani zajmovi

Dani zajmovi Grupe drže se unutar poslovnog modela čiji je cilj držanje financijske imovine kako bi se naplatili ugovorni novčani tokovi Ugovorni novčani tokovi samo su oni koji predstavljaju otplatu glavnice i kamata na temelju tog iznosa glavnice.

Dani zajmovi mjere se po amortiziranom trošku. Mjerenje po amortiziranom trošku podrazumijeva sljedeće;

- Prihod od kamata računa se korištenjem metode efektivne kamatne stope, te se ista pri obračunu primjenjuje na bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine. Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjerenije.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Financijska imovina (nastavak)

iii) Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala kratkotrajna potraživanja drže se sa strategijom prikupljanja ugovornih novčanih tokova. Potraživanja od kupaca koja nemaju značajnu financijsku komponentu pri početnom priznavanju mjerena su sukladno MSFI 15 po njihovoj transakcijskoj cijeni.

iv) Umanjenje

Grupa priznaje umanjene vrijednosti financijske imovine na temelju očekivanih kreditnih gubitaka. Na svaki izvještajni datum, Grupa mjeri očekivane kreditne gubitke te iste priznaje u financijskim izvještajima. Očekivani kreditni gubici od financijskih instrumenata mjere se na način koji odražava:

- Nepristran i ponderiran iznos vjerojatnosti koji je određen procjenom raspona mogućih ishoda,
- Vremensku vrijednost novca,
- Razumne i prihvatljive podatke o prošlim događajima, trenutnim uvjetima i predviđanjima budućih ekonomskih uvjeta.

Za potrebe izračuna očekivanog kreditnog gubitka portfelj financijske imovine podijeljen je u tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Ako nije utvrđeno umanjeno na datum prvog priznavanja, financijska imovina uključena je u stupanj 1, a naknadna reklasifikacija na stupnjeve 2 i 3 ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta.

Grupa primjenjuje pojednostavljeni pristup za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka potraživanja od kupaca grupirana su na temelju sličnog kreditnog rizika i starosne strukture. Stope očekivanih kreditnih gubitaka temelje se na povijesnim kreditnim gubicima koji su se pojavili tijekom razdoblja od tri godine prije kraja izvještajnog razdoblja. Povijesne stope gubitaka zatim se usklađuju za tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na kupce Grupe.

v) Prestanak priznavanja financijske imovine

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu kada ističu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine ili prenosi financijsku imovinu i pritom prijenos ispunjava uvjete za prestanak priznavanja.

Grupa prenosi financijsku imovinu ako, i samo ako, ili prenosi ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ili zadržava ugovorna prava na primanje novčanih tokova od financijske imovine, ali pretpostavlja ugovornu obvezu plaćanja novčanih tokova jednom ili više primatelja u aranžmanu.

Kada Grupa prenosi financijsku imovinu dužna je procijeniti obujam do kojeg zadržava rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom. U ovom slučaju kada se prenose svi rizici i koristi od vlasništva, Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa. Ako se zadržavaju gotovo svi rizici i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Grupa nastavlja s priznavanjem financijske imovine. Ako Grupa niti prenosi niti zadržava gotovo sve rizike i koristi od vlasništva nad financijskom imovinom, Grupa određuje je li zadržana kontrola nad financijskom imovinom. Ukoliko nije zadržana kontrola nad financijskom imovinom, Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu i priznaje zasebno kao imovinu ili obveze sva prava i obveze koje su nastale ili zadržane u okviru prijenosa. Ukoliko je zadržana kontrola, Grupa nastavlja s priznavanjem financijske imovine u mjeri u kojoj i dalje sudjeluje u toj financijskoj imovini.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Derivativni financijski instrumenti

Grupa koristi derivativne financijske instrumente u svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku. Nastavno na navedeno, Grupa je zaključila Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospjeća 23. listopada 2022. godine. Više informacija o derivativnim financijskim instrumentima objavljeno je u bilješci 40.

Derivativni financijski instrumenti početno se priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora. Nakon početnog priznavanja, mjere se po fer vrijednosti s promjenama priznatim u računu dobiti ili gubitka.

Robni ugovori

Sukladno MSFI 9 određeni robni ugovori tretiraju se kao financijski instrumenti i spadaju u djelokrug standarda. Ugovori o kupnji i prodaji robe koje je sklopila Grupa osiguravaju fizičku isporuku količina koje su namijenjene konzumaciji ili prodaji kao dio uobičajenog poslovanja Grupe; takvi ugovori su stoga isključeni iz područja primjene standarda.

Osobito se smatra da terminske kupnje i prodaje za fizičku isporuku energije koji su sklopljeni kao dio uobičajenog poslovanja Grupe ne spadaju u područje primjene MSFI 9. Ovo se dokazuje ispunjavanjem sljedećih uvjeta:

/i/ Fizička isporuka ugovorenih količina;

/ii/ Kupljene ili prodane količine odgovaraju zahtjevima poslovanja Grupe;

/iii/ Ugovor se ne može smatrati pisanom opcijom definiranom MSFI-jem 9.

Grupa stoga smatra da su transakcije dogovorene s ciljem uravnoteženja volumena između kupnje i prodaje energije dio njenog redovnog poslovanja kao integrirane energetske tvrtke i stoga ne spadaju u djelokrug primjene MSFI 9.

Financijske obveze

Početno priznavanje i mjerenje

Financijske obveze klasificiraju se kao financijske obveze koje se mjere po amortiziranom trošku. Sve financijske obveze početno se priznaju po fer vrijednosti plus pripadajući transakcijski troškovi. Financijske obveze uključuju obveze prema dobavljačima i ostale obveze, prekoračenja po bankovnom računu i kredite i zajmove.

Naknadno mjerenje

Nakon početnog priznavanja, kamatonosni krediti i zajmovi naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Prestanak priznavanja

Grupa prestaje s priznavanjem obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima kada i samo kada je obveza podmirena. Kada je postojeća financijska obveza zamijenjena drugom od strane istog kreditora po bitno različitim uvjetima, ili su uvjeti postojećih obveza značajno promijenjeni, takva promjena ili modifikacija tretira se kao prestanak originalne obveze i priznavanje nove obveze, a razlika u odgovarajućim knjigovodstvenim vrijednostima priznaje se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Rezerviranja

Rezerviranja se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata (bilješka 10).

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije, toplinske energije i plina kupcima kućanstva i poduzetništva u Republici Hrvatskoj.

Sukladno novom MSFI 15, glede priznavanja ugovora s kupcima Društvo primjenjuje model pet koraka;

- 1) Utvrđivanje ugovora s kupcem
- 2) Utvrđivanje obveze isporuke u ugovoru
- 3) Utvrđivanje cijene transakcije
- 4) Dodjeljivanje cijene transakcije obvezama isporuke u ugovoru
- 5) Priznavanje prihoda kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknada u ugovoru na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupca.

Dio prihoda od prodaje električne energije kupcima kućanstva priznaje se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučene količine energije za kupce kategorije kućanstvo s akontacijskim obračunom obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na nabavljenim količinama električne energije na mreži distribucije korigirane za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 102/2015) prestaje regulacija cijena za javnu uslugu opskrbe električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge i iznose tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom donosi opskrbljivač koji ima obvezu pružanja javne usluge. Sukladno tome, Grupa priznaje prihode na temelju cijena određenih tarifom odobrenom od strane regulatorne agencije, odnosno odlukom društva koje ima obvezu pružanja javne usluge (HEP Elektra d.o.o.). Cijena opskrbe električnom energijom za kupce kućanstva koji su sklopili ugovor o opskrbi s HEP Opskrbom d.o.o. određuje se prema Hepi cjeniku.

Prihod od prodaje toplinske energije kućanstvima te kupcima poduzetništva u Republici Hrvatskoj priznaje se u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada je toplinska energija isporučena kupcima i ako je vjerojatno da će Grupa primiti naknadu.

Prihod od prodaje plina priznaje se u trenutku kada kupac stječe kontrolu nad proizvodom, odnosno kada je plin isporučen kupcima i ako je vjerojatno da će Društvo primiti naknadu. Cijena plina za korisnike javne usluge opskrbe i zajamčene opskrbe propisana je odlukama o iznosu tarifnih stavki utvrđenih na temelju metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu, koju donosi Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA). Kupcima kategorije kućanstvo - tržišna opskrba i kategorije poduzetništvo, cijena se određuje na temelju ugovora sa fiksnom i/ili promjenjivom cijenom, ovisno o tržišnim okolnostima i nabavnoj cijeni plina.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2. PROMJENE RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA I OBJAVA I SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

(c) Sažetak temeljnih računovodstvenih politika (nastavak)

Prihodi od naknada za priključenje

Sukladno standardu MSFI 15 Prihodi na temelju ugovora s kupcima, koji je na snazi od 1. siječnja 2018. godine, prihod od priključenja na mrežu se sustavno raspoređuje kroz razdoblje korisnog vijeka upotrebe imovine (priključka), a naknada primljena od kupaca za priključenje na mrežu evidentira se kao odgođeni prihod te priznaje kao prihod razdoblja istovremeno s amortizacijom priključka na koji se odnosi.

Događaji nakon izvještajnog razdoblja

Događaji nakon izvještajnog razdoblja koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe (događaji za koje su u financijskim izvještajima, potrebne prilagodbe) na datum izvještavanja se evidentiraju u financijskim izvještajima. Događaji nakon izvještajnog razdoblja za koje u financijskim izvještajima nisu potrebne prilagodbe, objavljuju se u bilješkama kad su iznosi značajni.

Segmentarna analiza

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da se dužničkim instrumentima Grupe trguje na uređenim tržištima (bilješka 5).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PROCJENE I PRETPOSTAVKE

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave da daje procjene, pretpostavke i prosudbe koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u konsolidiranim financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi. Procjene su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na sljedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2 Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Grupa koristi ekonomske koristi sadržane u imovini, a koje se smanjuju ekonomskim i tehnološkim starenjem. Sukladno tome, u procesu određivanja korisnog vijeka imovine, pored procjene očekivane fizičke iskorištenosti, potrebno je razmotriti i promjene potražnje na tržištu, što će uzrokovati bržu ekonomsku zastarjelost i intenzivniji razvoj novih tehnologija. Korisni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme povremeno će se revidirati kako bi se odrazile bilo kakve promjene okolnosti od prethodne procjene. Promjene u procjenama, ako ih ima, reflektirat će se kroz revidirani trošak amortizacije tijekom preostalog, revidiranog vijeka uporabe.

Rezerviranja za razgradnju elektrana

Uprava procjenjuje trošak rezerviranja za razgradnju NE Krško i termoelektrana Grupe na osnovu važećih zakona i propisa te vlastitih iskustava. Rezervacija uključuje i aktivnosti vezane uz zaštitu okoliša koje je potrebno sprovesti tijekom razgradnje proizvodnih objekata.

Iznos rezerviranja za razgradnju termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe (bilješka 31). Značajne pretpostavke su diskontna stopa i troškovi razgradnje.

Razgradnja nuklearne elektrane Krško

Sredstva za razgradnju NE Krško rezerviraju se sukladno Uredbi o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško (NN 155/08; bilješka 16).

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)

Budući da se naplata odvija akontacijskim sustavom sa stvarnim obračunom 2 puta godišnje, Grupa procjenjuje prihode od prodaje električne energije. Procjena se temelji na ukupno proizvedenoj količini električne energije na način da se proizvedena, odnosno nabavljena, količina umanjuje za procijenjene gubitke na distributivnoj mreži. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.

Razlika između prethodno procijenjenih prihoda i stvarnih uplata priznaje se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju kao ostale kratkoročne obveze ili ostala kratkotrajna potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE, PROCJENE I PRETPOSTAVKE (nastavak)

Umanjenje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

Raspoloživost oporezive dobiti za koju odgođena porezna imovina može biti priznata

Odgođena porezna imovina se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza (bilješka 11).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti (bilješka 31).

Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (bilješka 31).

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI 9, uvodi se model očekivanog kreditnog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog kreditnog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpunim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora te koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima. Grupa priznaje 12-mjesečni ili životni ECL, ovisno o tome je li došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja (ili kada je preuzeta obveza ili jamstvo). Za potrebe izračuna ECL modela portfelj financijske imovine podijeljen je u tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3. Na datum prvog priznavanja financijska imovina uključena je u stupanj 1, a naknadna reklasifikacija na stupnjeve 2 i 3 ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta. Za potraživanja od kupaca primjenjuje se pojednostavljeni pristup pri čemu se očekivani kreditni gubici priznaju za cijelo razdoblje trajanja potraživanja.

4. UTJECAJ POTRESA I PANDEMIJE COVID-19 NA POSLOVANJE GRUPE

HEP Grupa od početka pandemije primjenjuje posebne mjere poslovanja u svrhu sprječavanja širenja bolesti uzrokovane korona virusom, u skladu s odlukama Nacionalnog stožera civilne zaštite, a ujedno s ciljem osiguranja nastavka nesmetanog funkcioniranja svih poslovnih procesa HEP Grupe uz istovremenu zaštitu zdravlja radnika i poslovnih partnera.

S obzirom da HEP Grupa predstavlja infrastrukturni sustav od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku, te je jedan od najvećih gospodarskih subjekata u Hrvatskoj od kojega u velikoj mjeri ovisi poslovanje velikog broja tvrtki na domaćem tržištu, uloženi su maksimalni naponi u osiguravanje nesmetanog poslovanja u svim segmentima poslovanja, primarno kroz redovnu proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu energentima.

HEP Grupa od početka pandemije analizira potrošnju energije te modelira scenarije utjecaja pada ukupne gospodarske aktivnosti na potrošnju i primitke od prodaje energenata iz proizvodnog portfelja.

Unatoč uvođenju izvanrednih mjera pomoći fizičkim osobama donesenih od strane Vlade Republike Hrvatske koje se između ostalog odnose na zastoj provođenja ovrha na novčanim sredstvima, potraživanja od kupaca su se u najvećem dijelu realizirala u dogovorenim rokovima i donesene mjere dosad nisu imale značajan utjecaj na poslovanje i financijski položaj HEP Grupe. HEP Grupa nije koristila državne potpore omogućene mjerama Vlade RH budući da se prihodi unatoč usporavanju gospodarskih aktivnosti nisu značajno smanjili.

S obzirom da je neizvjesno koliko će trajati pandemija i nemoguće predvidjeti koje će sve utjecaje imati, kako na domaćem tako i na stranim tržištima, u ovom trenutku nije moguće u potpunosti procijeniti sve negativne utjecaje na poslovanje HEP Grupe. Neovisno o navedenom, trenutna razina zaduženosti i osigurana razina likvidnosti HEP Grupe kao i snažna tržišna pozicija u svim djelatnostima pokazuje da je HEP Grupa pripremljena za suočavanje s izazovima koji se očekuju u narednom razdoblju.

HEP Grupa će i dalje aktivno pratiti gospodarsko kretanje i poduzimati sve mjere u cilju zaštite interesa svih dionika uz zadržavanje stabilnog financijskog položaja.

Nadalje, od značajnih događaja ističe se razoran potres koji je 29. prosinca 2020. godine pogodio središnju Hrvatsku koji je prouzročio brojne kvarove i štete na elektroenergetskoj mreži i HEP-ovim objektima za proizvodnju električne i toplinske energije. Sve dežurne službe HEP-a uložile su maksimalne napore da se što prije otklone kvarovi s ciljem što brže potpune normalizacije opskrbe električnom energijom te su u rekordnom mogućem roku osiguralo napajanje većeg dijela područja stradalog u potresu. Navedena oštećenja imovine nisu imala značajan utjecaj na pozicije financijskih izvještaja HEP Grupe za 2021. godinu s obzirom da se radi o imovini čija ukupna neto knjigovodstvena vrijednost u poslovnim knjigama nije materijalno značajna. Unatoč gospodarskim poremećajima uzrokovanim pandemijom virusa COVID-19 i razornim potresima stabilna financijska pozicija, optimiranje poslovnih procesa i kvalitetno strateško upravljanje omogućili su neutraliziranje negativnih gospodarski kretanja na poslovanje HEP Grupe.

Hrvatska elektroprivreda je u skladu sa zaključcima Vlade Republike Hrvatske donijela odgovarajuće odluke kojima je propisala obvezu otpisa potraživanja u visini jedinstvenog računa i/ili akontacijskih rata za razdoblje siječanj-prosinac 2021. godine za potresom pogođena područja. Shodno navedenom Uprave i Nadzorni odbor društava donijeli su odluke o otpisu potraživanja prema krajnjim kupcima kategorije kućanstvo na potresom pogođenim područjima županije Sisačko-moslavačke, Zagrebačke i Karlovačke za razdoblje siječanj-prosinac 2021. godine. Otpis potraživanja evidentiran je na izvanredne rashode, te je umanjio potraživanja od kupaca.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

5. PRIHODI OD PRODAJE - INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se najvećim dijelom u Republici Hrvatskoj.

Izvještajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije), plin (distribucija i prodaja plina) i ostalo.

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim приходima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Ostalo		Grupa	
<i>u tisućama kuna</i>	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Prihodi iz osnovne djelatnosti	13.412.480	11.494.494	707.913	674.143	735.463	911.203	-	-	14.855.856	13.079.840
Prihod ostalih segmenata	907.174	838.947	57.217	48.222	104.736	338.400	44.603	67.177	1.113.730	1.292.746
Dobit/(gubitak) iz poslovanja	1.679.666	2.061.479	(376.225)	(147.215)	(21.790)	360.729	(112.671)	(116.219)	1.168.980	2.158.774
Neto financijski prihod									76.329	(344.444)
Porez na dobit									(225.808)	(350.555)
Neto dobit									1.019.501	1.463.775

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

<i>u tisućama kuna</i>	Ukupna imovina segmenata		Ukupne obveze segmenata	
	2021	2020	2021	2020
Električna energija	33.383.387	32.928.839	10.629.845	9.572.561
Toplinarstvo	1.418.359	1.390.741	202.421	198.123
Plin	642.970	550.903	112.112	117.381
Neraspoređeno	11.461.639	9.768.983	9.301.871	8.338.384
Ukupno Grupa	46.906.355	44.639.466	20.246.249	18.226.449

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

5. PRIHODI OD PRODAJE - INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2021. godini iznosi 13.412.480 tisuća kuna (u 2020. godini 11.494.494 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2021. godini iznosi 707.913 tisuća kuna (u 2020. godini 674.143 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2021. godini odnosi se na prodaju plina na veleprodajnom tržištu u iznosu 19.494 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina te uslugu zakupa kapaciteta LNG-a u ukupnom iznosu 715.969 tisuća kuna (u 2020. godini prodaja plina na veleprodajnom tržištu iznosi 475.608 tisuća kuna i prodaja plina kupcima opskrbe plina 435.595 tisuća kuna).

Teritorijalna analiza poslovanja

Grupa posluje na području Europe, sa zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je Grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Hrvatska	11.939.668	10.639.887
Zemlje Europske Unije	1.374.729	765.308
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	98.083	89.299
	13.412.480	11.494.494

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

6. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje	402.456	395.977
Prihodi od vanjskih usluga	81.459	117.440
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 23)	76.872	53.505
Prihodi od prodaje materijala	74.978	44.163
Više obračunata naknada u prošloj godini na emisije CO ₂ za proizvodnju električne energije	31.193	19.646
Zatezne kamate	28.456	27.087
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za sudske sporove	16.951	18.564
Prihodi od ukidanja rezerviranja zaliha sirovina, materijala i rezervnih dijelova	12.998	-
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	11.646	-
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	10.281	9.540
Prihod od ukidanja dugoročnih rezerviranja - dekomisija TE	5.530	-
Naplaćena otpisana potraživanja	2.738	327.014
Naplaćena potraživanja po predstečaju	1.507	2.424
Dobici od prodaje materijalne imovine	1.234	368
Ostali poslovni prihodi NE Krško	10.281	14.323
Ostali prihodi	345.150	262.695
	1.113.730	1.292.746

Ostali prihodi se sastoji od prihoda od uporabe vlastitih proizvoda u iznosu od 94.809 tisuća kuna (2020. godine: 113.005 tisuća kuna), nerealiziranih dobitaka od fer vrednovanja materijalne imovine u iznosu od 13.420 tisuća kuna (2020. godine: 7.847 tisuća kuna), prihoda od investicija 54.914 tisuća kuna (2020. godine: 47.720 tisuća kuna), trošarina u iznosu od 50.272 tisuća kuna (2020. godine: 46.378 tisuća kuna) i ostalih prihoda iz poslovanja.

7. TROŠKOVI NABAVE MATERIJALA I ENERGIJE

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Trošak nabave električne energije	3.638.814	2.394.595
Trošak goriva	2.401.591	1.500.970
Troškovi nabave plina – tržišna opskrba	408.449	193.824
Trošak nabavljenog materijala	186.560	182.047
Trošak nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu	77.777	594.525
	6.713.191	4.865.961

Nabava električne energije i plina odnosi se na nabavke izvan sustava za prodaju na veleprodajnom tržištu i krajnjim kupcima.

Nabava goriva (ugljena, tekućeg goriva i plina) odnosi se na nabavke izvan sustava za proizvodnju električne energije u termoelektranama.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

8. TROŠKOVI OSOBLJA

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Neto plaće	1.231.579	1.158.820
Neto plaće NE Krško	111.093	108.114
Troškovi poreza i doprinosa	735.402	721.299
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća NE Krško	49.615	44.510
	2.127.689	2.032.743

Grupa je na dan 31. prosinca 2021. godine imala 11.778 zaposlenika (2020.:11.668) bez Nuklearne elektrane Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 644 zaposlenika (2020.: 630).

Ukupni doprinosi za mirovinske fondove iznosili su 340.822 tisuće kuna tijekom 2021. (2020: 325.543 tisuća kuna).

Naknade članovima Uprave i izvršnim direktorima društava Grupe:

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Bruto plaće	35.979	34.601
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	7.714	7.446
Ostala primanja	2.642	2.810
	46.335	44.857

Naknade članovima Nadzornog odbora:

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Naknade	351	463
Porezi i doprinosi	62	28
	413	491

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

9. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Trošak emisijskih jedinica CO ₂	810.136	454.357
Troškovi održavanja	725.247	636.238
Troškovi vanjskih usluga i materijala	580.159	504.608
Naplative usluge i materijal	207.354	172.858
Ostala materijalna prava zaposlenih	159.131	137.871
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca (bilješka 23)	154.339	118.416
Naknade troškova zaposlenih	108.612	105.175
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	107.076	107.651
Naknada za korištenje prostora elektrana	106.824	89.448
Otpisana neutužena potraživanja	104.701	36.115
Doprinosi, porezi i naknade državi	101.768	97.853
Doprinosi i koncesije za vodu	82.667	77.778
Vrijednosno usklađenje nekretnina, postrojenja i opreme	53.215	114.280
Otpis nekretnina, postrojenja i opreme	51.131	42.025
Nabavna vrijednost prodanog materijala	47.241	27.383
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	42.574	69.748
Troškovi obračuna i naplate	27.443	25.593
Ostala rezerviranja	26.777	7.917
Bankarske naknade	21.865	18.368
Premije osiguranja	14.245	9.463
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	11.823	12.630
Naknade šteta	8.820	20.770
Rezerviranje po sudskim sporovima	7.622	60.482
Rezerviranje za razgradnju termoelektrana	7.603	7.575
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	4.157	4.715
Nabava energetske uštede	616	801
Vrijednosno usklađivanje zaliha	-	11.451
Vrijednosno usklađenje dugotrajne nematerijalne imovine	-	201
Ostali troškovi	120.132	135.915
Kapitalizirani troškovi posudbe (naknade)	(2.895)	(3.787)
	3.690.383	3.103.898

Naplative usluge i materijal u 2021. godini iznose 207.354 tisuća kuna (2020. godine: 172.858 tisuća kuna). Povećanje od 34.496 tisuća kuna u najvećem dijelu se odnosi na troškove za naplative usluge koji nastaju prilikom izvođenja projekata energetske učinkovitosti.

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u 2021. godini u iznosu od 77.141 tisuća kuna (2020. godine: 75.323 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u 2021. godini u iznosu od 17.611 tisuća kuna (2020. godine: 13.203 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 5.682 tisuća kuna (2020. godine: 8.177 tisuća kuna) te ostale slične troškove u 2021. godini u iznosu od 8.178 tisuća kuna (2020. godine: 8.472 tisuća kuna). Troškovi ostalih materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na isplate prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 105.345 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

10. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Financijski prihodi		
Pozitivne tečajne razlike	48.827	115.408
Prihod od kamata	5.559	12.958
Promjena u fer vrijednosti međuvalutnog swap-a	299.160	-
Prihodi od terminskog trgovanja	-	1.432
Prihod od dividende	4.399	3.999
Ostali financijski prihodi	10.052	21.506
NE Krško – kamate	114	1.226
Nerealizirani dobiti	947	1.104
Ukupno financijski prihodi	369.058	157.633
Financijski rashodi		
Negativne tečajne razlike	(109.494)	(106.943)
Rashod od kamata	(185.925)	(179.466)
Promjena u fer vrijednosti međuvalutnog swap-a	(2.108)	(215.919)
Ostali financijski rashodi	(824)	(2.537)
NE Krško – kamate	(2.436)	(2.294)
Ukupno financijski rashodi	(300.787)	(507.159)
Kapitalizirani troškovi posudbe	8.058	5.082
Financijski rashodi priznati u računu dobiti i gubitka	(292.729)	(502.077)
Neto financijski dobitak/(gubitak)	76.329	(344.444)

Ostali financijski prihodi najvećim dijelom se sastoje od prihoda od negativnog goodwilla proizašlog iz kupnje društva M Vizija d.o.o. u 2021. godini u iznosu od 1.159 tisuća kuna i naplaćenih izdanih garancija u 2021. godini u iznosu 7.971 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

11. POREZ NA DOBIT

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Tekući porez	(156.740)	(318.968)
Odgođeni porez priznat u računu dobiti ili gubitka	(69.068)	(31.587)
Porez na dobit	(225.808)	(350.555)

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Stanje 1. siječnja	879.620	913.208
Ukidanje odgođene porezne imovine	(128.088)	(134.229)
Priznavanje odgođene porezne imovine	59.019	100.641
Stanje 31. prosinca	810.551	879.620

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja.

Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Dobit prije oporezivanja	1.245.309	1.814.330
Porez na dobit izračunat primjenom zakonske porezne stope na dobit u Republici Hrvatskoj od 18%	(224.156)	(326.579)
Učinak neoporezivih prihoda	100.770	105.731
Učinak porezno nepriznatih troškova	(39.036)	(92.788)
Učinak razlike porezne stope ovisnih društava u inozemstvu	(117)	654
Iskorišteni prethodno nepriznati porezni gubici	4.047	-
Društva koja posluju s gubitkom	1.752	(5.986)
Porezni učinci privremenih razlika	(69.068)	(31.587)
Porez na dobit	(225.808)	(350.555)
Efektivna porezna stopa	18%	19%

Većina ovisnih društava Grupe su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 244.525 tisuća kuna (2020.: 191.586 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 156.740 tisuća kuna (2020.: 318.968 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 69.068 tisuća kuna (2020.: 31.587 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
	u tisućama kuna	
2017.	9.243	2022.
2018.	32.334	2023.
2019.	54.227	2024.
2020.	69.561	2025.
2021.	79.160	2026.
	244.525	

Društva u Grupi koja kontinuirano posluju s gubitkom ne priznaju odgođenu poreznu imovinu. Društvo realizira dobit i nema poreznih gubitaka za prijenos. U skladu s hrvatskim propisima nije moguće iskoristiti porezne gubitke na konsolidiranoj osnovi. Svako pojedinačno društvo utvrđuje svoju poreznu obvezu.

Na dan 31. prosinca 2021. godine odgođena porezna imovina proizašla iz prenesenih poreznih gubitaka priznata je u iznosu od 5.381 tisuća kuna.

U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i ovisnih društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

U 2021. godini nije bilo poreznog nadzora u ovisnim društvima Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

11. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

<i>u tisućama kuna</i>	Vrijednosno usklađenje zaliha	Rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine	Amortizacija iznad propisanih stopa	Rezerviranja za MTM obveznice	Vrijednosno usklađenje nekretnina, postrojenja i opreme	Preneseni porezni gubici	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2020.	48.815	123.584	14.831	14.492	320.819	-	390.668	913.209
Knjiženo u korist i na teret računa dobiti i gubitka tekuće godine	1.748	12.512	(598)	38.866	(8.085)	-	(78.031)	(33.588)
Na dan 31. prosinca 2020.	50.563	136.096	14.233	53.358	312.734	-	312.637	879.621
Na dan 1.siječnja 2021.	50.563	136.096	14.233	53.358	312.734	-	312.637	879.621
Knjiženo u korist i na teret računa dobiti i gubitka tekuće godine	(2.635)	7.314	(1.046)	(53.358)	(19.844)	5.381	(4.882)	(69.070)
Na dan 31. prosinca 2021.	47.928	143.410	13.187	-	292.890	5.381	307.755	810.551

Stavka „Ostalo“ u najvećem dijelu se odnosi na priznavanje odgođene porezne imovine uslijed usvajanja MSFI-ja 15. Usvajanjem MSFI-ja 15, prihodi od priključaka za električnu energiju su razgraničeni na trajanje ugovora i priznaju se tijekom vremena.

Odgođena porezna obveza odnosi se na fer vrednovanje dionica JANAF-a kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u iznosu od 19.763 tisuća kuna (2020. godine: 13.175 tisuća kuna) i odgođenu obvezu nastalu u prethodnim razdobljima prilikom prijenosa imovine s poslovne na neposlovnu imovinu (prijenos imovine s MRS 16 na MRS 40), temeljem čega je knjižena odgođena porezna obveza u iznosu 4.592 tisuća kuna (2020. godine: 4.592 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

<i>u tisućama kuna</i>	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Materijalna imovina u pripremi	Preduj- movi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 1. siječnja 2020.	40.629.371	52.150.804	3.120.646	147.338	96.048.159
Preknjiženja	(17.340)	11.251	1.452	-	(4.637)
Povećanja	23.700	1.948.776	2.166.056	(85.280)	4.053.252
Povećanja NE Krško	-	-	218.152	364	218.516
Povećanja stjecanjem i pripajanjem	152.338	4.002	22.964	30	179.334
Alokacija goodwilla na nekretnine	17.617	-	-	-	17.617
Aktiviranje investicija u tijeku	499.752	1.301.252	(1.812.217)	-	(11.213)
Aktiviranje investicija u tijeku NE Krško	415	23.374	(23.789)	-	-
Otuđenja	(86.570)	(354.311)	(26.453)	-	(467.334)
Na dan 31. prosinca 2020.	41.219.283	55.085.148	3.666.811	62.452	100.033.694
Preknjiženja	376.009	(377.786)	(3.371)	-	(5.148)
Povećanja	12.372	223.185	2.484.352	44.926	2.764.835
Povećanja NE Krško	-	-	239.673	(87)	239.586
Povećanja stjecanjem i pripajanjem	44.150	16.517	492	-	61.159
Alokacija goodwilla na nekretnine	-	-	-	-	-
Aktiviranje investicija u tijeku	546.781	1.579.414	(2.148.067)	-	(21.872)
Aktiviranje investicija u tijeku NE Krško	18.974	229.498	(248.472)	-	-
Otuđenja	(68.829)	(540.132)	(10.658)	-	(619.619)
Na dan 31. prosinca 2021.	42.148.740	56.215.844	3.980.760	107.291	102.452.635
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA					
Na dan 1. siječnja 2020.	28.927.894	34.540.055	-	-	63.467.949
Trošak amortizacije za godinu	661.948	1.236.721	-	-	1.898.669
Trošak amortizacije za godinu za NE Krško	27.165	211.926	-	-	239.091
Umanjenje vrijednosti	23.246	90.640	-	-	113.886
Pripajanja	72.791	3.349	-	-	76.140
Preknjiženja	(16.771)	17.945	-	-	1.174
Isknjiženo otuđenjem	(76.387)	(347.596)	-	-	(423.983)
Na dan 31. prosinca 2020.	29.619.886	35.753.040	-	-	65.372.926
Trošak amortizacije za godinu	683.387	1.359.060	-	-	2.042.447
Trošak amortizacije za godinu za NE Krško	27.247	128.443	-	-	155.690
Umanjenje vrijednosti	7.938	30.102	-	-	38.040
Pripajanja	23.746	3.789	-	-	27.535
Preknjiženja	8.543	(9.817)	-	-	(1.275)
Isknjiženo otuđenjem	(64.432)	(508.365)	-	-	(572.797)
Na dan 31. prosinca 2021.	30.306.315	36.756.252	-	-	67.062.566
KNJIGOVODSTVENI IZNOS					
Na dan 31. prosinca 2021.	11.842.425	19.462.592	3.980.760	107.291	35.390.069
Na dan 31. prosinca 2020.	11.599.397	19.332.108	3.666.811	62.452	34.660.768

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

12. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je vlasnik velikog broja nekretnina, međutim vlasništvo nad pojedinim nekretninama nije u potpunosti riješeno. Grupa je u procesu registriranja vlasništva nad nekretninama Grupe. Zbog velikog broja nekretnina, postoji mogućnost da u poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nekretnine u vlasništvu Grupe. Također postoji mogućnost da su u poslovnim knjigama evidentirane nekretnine gdje Grupa nema upisano vlasništvo.

Uprava Društva donijela je 27. lipnja 2013. godine Odluku o mjerama i aktivnostima u svezi rješavanja vlasničkog statusa nekretnina Društva i ovisnih društava.

U Odluci su zadani zadaci i rokovi u cilju podnošenja prijedloga nadležnim zemljišno-knjižnim sudovima radi upisa prava vlasništva. Aktivnosti na uređenju zemljišno-knjižnog stanja se nastavljaju i u 2022. godini.

Na dan 31. prosinca 2021. godine nekretnine, postrojenja i oprema nisu dani kao kolateral za izdane obveznice i primljene kredite.

13. IMOVINA S PRAVOM KORIŠTENJA

<i>u tisućama kuna</i>	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST			
Na dan 1. siječnja 2020.	22.362	4.241	26.603
Povećanja	5.841	1.339	7.180
Smanjenja	(795)	-	(795)
Na dan 31. prosinca 2020.	27.408	5.580	32.988
Na dan 1. siječnja 2021.	27.408	5.580	32.988
Povećanja	8.359	254	8.613
Smanjenja	(632)	(1.359)	(1.991)
Na dan 31. prosinca 2021.	35.135	4.475	39.610
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA			
Na dan 1. siječnja 2020.	6.290	820	7.110
Trošak amortizacije za godinu	6.751	1.088	7.839
Povećanja/Smanjenja	(30)	11	(19)
Isknjiženje najma	(795)	-	(795)
Na dan 31. prosinca 2020.	12.216	1.919	14.135
Na dan 1. siječnja 2021.	12.216	1.919	14.135
Trošak amortizacije za godinu	7.672	1.064	8.736
Povećanja/Smanjenja	78	-	78
Isknjiženje najma	-	(812)	(812)
Na dan 31. prosinca 2021.	19.966	2.171	22.137
KNJIGOVODSTVENI IZNOS			
Na dan 31. prosinca 2021.	15.169	2.304	17.473
Na dan 31. prosinca 2020.	15.192	3.661	18.853

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

14. ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2021. i 2020. godine ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, te su iskazana po fer vrijednosti. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sva ulaganja u nekretnine su u vlasništvu Grupe.

Procjenu fer vrijednosti nekretnina obavili su službeni procjenitelji ili interne službe Grupe čija procjena se temelji na dostupnim podacima o tržišnoj cijeni nekretnina na prikladnim pozicijama. Ove cijene prikupljene su iz različitih izvora, uključujući dostupne statistike Državnog zavoda za statistiku, Agencije za promet nekretnina, HGK i slično. Ove vrijednosti prosječno ostvarenih cijena prilagođene su za obilježja i specifičnosti pojedinih nekretnina.

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Po fer vrijednosti		
Fer vrijednost	342.607	330.738
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	25.363	7.847
Ulaganje nabavom	-	4.022
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	367.970	342.607

Na dan 31. prosinca 2021. nema ulaganja u nekretnine koja su dana kao kolateral.

Na kraju izvještajnog razdoblja nije bilo ugovorenih značajnih kapitalnih izdataka, a da nisu priznati kao obveze.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

15. GOODWILL I NEMATERIJALNA IMOVINA

<i>u tisućama kuna</i>	Goodwill	Licence, softver	Nematerijalna imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Stanje 31. prosinca 2019.	59.444	934.412	44.020	1.037.876
Preknjiženja	-	2.653	1.912	4.565
Povećanje	7.328	41.010	29.441	77.779
Povećanje pripajanjem	-	2.488	-	2.488
Aktiviranje imovine u pripremi	-	12.492	(1.279)	11.213
Otuđenja	-	(18.491)	-	(18.491)
Alokacija goodwilla na nekretnine	(17.617)	-	-	(17.617)
Stanje 31. prosinca 2020.	49.155	974.564	74.094	1.097.813
Preknjiženja	-	(598)	(2.683)	(3.281)
Povećanje	20.751	77.659	1.060	99.470
Povećanje pripajanjem	-	1.400	-	1.400
Aktiviranje imovine u pripremi	-	36.674	(2.232)	34.442
Otuđenja	-	(12.801)	-	(12.801)
Alokacija goodwilla na nekretnine	-	-	-	-
Stanje 31. prosinca 2021.	69.906	1.076.898	70.239	1.217.043
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Stanje na dan 31. prosinca 2019.	-	746.878	-	746.878
Preknjiženja	-	(105)	-	(105)
Trošak amortizacije za godinu	-	65.611	-	65.611
Pripajanja	-	1.309	-	1.309
Otuđenja	-	(18.284)	-	(18.284)
Stanje na dan 31. prosinca 2020.	-	795.409	-	795.409
Preknjiženja	-	(375)	-	(375)
Trošak amortizacije za godinu	-	62.437	-	62.437
Pripajanja	-	814	-	814
Otuđenja	-	(12.710)	-	(12.710)
Stanje na dan 31. prosinca 2021.	-	845.575	-	845.575
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2020.	49.155	179.155	74.094	302.404
Na dan 31. prosinca 2021.	69.906	231.323	70.239	371.468

Goodwill je nastao stjecanjem društava Energetski park Korlat d.o.o., Plin VTC d.o.o., Sunčana elektrana Poreč d.o.o., PPD – Opskrba kućanstava d.o.o., Sunčana elektrana Vis d.o.o. i Ornatus d.o.o. u prethodnim godinama, i u cijelosti je alociran na ta društva. U 2021. godini goodwill je povećan stjecanjem društava GP Krapina d.o.o. i Darkom DP d.o.o. te povećanjem goodwilla društva E.P. Korlat d.o.o. Goodwill se odnosi na dobru tržišnu poziciju spomenutih društava te očekivanu sinergiju s Grupom koja će nastati nakon stjecanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Goodwill		
Energetski park Korlat d.o.o.	45.625	31.083
Plin VTC d.o.o.	10.474	10.474
Sunčana elektrana Poreč d.o.o.	270	270
PPD – Opskrba kućanstava d.o.o.	2.432	2.432
Sunčana elektrana Vis d.o.o.	2.872	2.872
Ornatus d.o.o.	2.024	2.024
GP Krapina d.o.o.	3.036	-
Darkom DP d.o.o.	3.173	-
	69.906	49.155

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

16. ULAGANJE U NE KRŠKO

Povijest ulaganja

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novooblikovanom društvu NE Krško u visini od 50% udjela u elektrani. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučuje se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određuje se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

Ugovorom je također po prvi puta jasno definirana obveza Republike Hrvatske prema zbrinjavanju polovice radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško. Svaka država ima obvezu osigurati polovicu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje NE Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, HEP d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje.

Trenutno stanje

Uplate u Fond za financiranje razgradnje NE Krško

Temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24. prosinca 2008. HEP d.d. je od 2006. pa do kraja 2021. godine uplatio u Fond za financiranje razgradnje NE Krško iznos od 1.907.974 tisuća kuna (107.076 tisuća kuna u 2021.). Visina uplate određena je dokumentom Program razgradnje NE Krško iz 2004. godine. Aktualna godišnja obveza u iznosu od 14.250 tisuća EUR u Fond se uplaćuje kvartalno. Dana 14.7.2020. Međudržavno povjerenstvo je usvojilo Treću reviziju Programa razgradnje NE Krško i zbrinjavanja radioaktivnog otpada po kojoj će se godišnja obveza HEP-a prema Fondu smanjiti sa 14.250 tisuća EUR na 9.760 tisuća EUR. Preduvjet za to je stupanje na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Fonda za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenoga nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško i odgovarajućih podzakonskih akata (uredbi). Hrvatski sabor je 11. veljače 2022. usvojio navedeni Zakon, a donošenje nove Uredbe o iznosu roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško očekuje se u drugom kvartalu 2022. godine.

Produljenje životnog vijeka

Nakon što je 2012. godine NE Krško od Uprave Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost dobila pogonsku dozvolu bez vremenskog ograničenja, početkom 2016. godine HEP d.d. i GEN energija d.o.o. su donijeli odluku o produljenju pogonskog vijeka elektrane do 2043. godine. Odluka je donesena uz suglasnost Međudržavnog povjerenstva za NE Krško, a prethodila joj je izrada ekonomske studije o isplativosti ulaganja u dugoročni pogon elektrane. Dana 02.10.2020. godine Agencija Republike Slovenije za okoliš (ARSO) je izdala odluku kojom je odlučila da je za produženje životnog vijeka NE Krško potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš i ishodići Okolišnu suglasnost (OS). Postupak dobivanja OS-a provodi se u skladu s Konvencijom o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, a obuhvaća i prekogranični postupak procjene utjecaja na okoliš. Upravni postupak dobivanja OS-a vodi ARSO. Trenutno je Izvješće o utjecaju na okoliš produljenja životnog vijeka NE Krško sa 40 na 60 godina u javnoj raspravi.

Računovodstveno praćenje zajedničkog ulaganja NE Krško

Zajedničko ulaganje u NE Krško priznaje se u financijskim izvještajima Društva primjenom metode udjela. U konsolidiranim financijskim izvještajima Društvo primjenjuje metodu zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama i iskazuje udio Društva u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima sukladno MSFI 11. U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine:

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

16. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Nekretnine, postrojenja i oprema	3.263.344	3.103.524
Kapital i rezerve	3.620.162	3.586.499
Bruto prihod od prodaje	1.350.382	1.512.462
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	517.723	498.386
Dobit tekuće godine	-	-

17. ULAGANJA OBRAČUNATA PRIMJENOM METODE UDJELA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Ulaganja obračunata primjenom metode udjela:		
Ulaganja u Male hidre d.o.o.	3.040	3.040
Ulaganja u Cropex d.o.o.	5.000	4.500
	8.040	7.540

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja društava koja se vode metodom udjela u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2021. i 31. prosinca 2020. godine.

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Cropex d.o.o.		
Nekretnine, postrojenja i oprema	74	45
Kapital i rezerve	10.611	9.036
Prihod od prodaje	9.874	9.354
Gubitak tekuće godine	2.383	4.137

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

18. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVAATNU DOBIT

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Početno stanje imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	233.315	255.007
Promjene fer vrijednosti imovine	43.150	(21.692)
Završno stanje imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	276.465	233.315

Promjene financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit prikazane u tablici gore prezentirane su u bruto iznosu.

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (vlasnički vrijednosni papiri)		
Jadranski Naftovod d.d.	275.303	232.119
VIS d.d.	3	3
Đuro Đaković d.d.	5	5
Elektrometal d.d.	40	40
Međimurje beton d.d.	-	152
Pominvest d.d.	-	35
Konstruktor Inženjering d.d. u stečaju	233	233
Helios Faros	27	18
Ostalo	854	710
Ukupno ulaganja kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	276.465	233.315

U 2021. i 2020. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda d.d. na dan 31. prosinca 2021. godine iznosi 5.100 kuna, a na dan 31. prosinca 2020. godine 4.300 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod d.d. na dan 31. prosinca 2021. godine povećana je vrijednost ulaganja za 43.185 tisuća kuna, a na dan 31. prosinca 2020. godine smanjena je za 21.592 tisuća kuna. Efekt fer vrednovanja u 2021. i 2020. godini je proveden kroz rezerve.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

19. DANI DUGOTRAJNI ZAJMOVI

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Potraživanja po stambenim kreditima	2.515	4.173
Potraživanja za dane zajmove	1.805	-
Potraživanja za dane zajmove NE Krško	23	54
Dugoročni dio	4.343	4.227

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u konsolidiranim financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u ostalim dugoročnim obvezama (bilješka 32). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

20. OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Udjel HOPS-a d.o.o. u nepovezanim poduzećima	5.612	5.612
Udjel Plomin Holdinga d.o.o. u društvima	57.889	64.251
	63.501	69.863

Društvo Plomin Holding d.o.o. u 2021. godini ima udjele u društvima Velebit Pro Sol d.o.o. u iznosu 49.386 tisuća kuna i društvu Peharda izgradnja d.o.o. u iznosu od 8.503 tisuće kuna. Društvo Plomin Holding d.o.o. sklopilo je u 2020. godini Ugovor o kupoprodaji udjela za navedena društva po kojem se na ime udjela u toku 2020. godine plaćalo u ratama. Grupa na datum bilance nema kontrole nad navedenim društvima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

21. OSTALA DUGOTRAJNA POTRAŽIVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Potraživanja od kupaca projekata energetske učinkovitosti – dugoročni dio	50.893	56.235
Ostala potraživanja	29	59
	50.922	56.294

Potraživanja od kupaca projekata energetske učinkovitosti odnose se na projekte energetske učinkovitosti koje za svoje klijente izvodi HEP-ESCO d.o.o. Nakon implementacije projekata kupcima se ispostavlja faktura na ukupnu vrijednost projekta koji se otplaćuje iz ušteda, u mjesečnim anuitetima. Kako bi se osigurale investicije u projekte energetske učinkovitosti izrađuje se ocjena boniteta potencijalnih klijenata dok se u Ugovoru za izvedbu projekta obvezuje klijente da dostave instrumente osiguranja plaćanja.

22. ZALIHE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Zalihe goriva i kemikalija	207.767	122.939
Elektro i strojarski materijal	620.587	435.836
Rezervni dijelovi	209.111	224.707
Građevinski materijal	12.944	17.639
Zalihe plina za veleprodaju	73.165	34.256
Zalihe emisijskih jedinica CO ₂	415.129	668.336
Zalihe energetskih ušteda u krajnjoj potrošnji	28.499	13.070
Ostale zalihe	65.638	50.804
Zalihe nuklearnog goriva NE Krško	92.445	198.221
Ostale zalihe materijala NE Krško	119.910	122.947
	1.845.195	1.888.755
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(260.875)	(279.908)
	1.584.320	1.608.847

Niže u tablici prikazane su promjene vrijednosnog usklađenja zaliha tijekom godine:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Stanje 1. siječnja	279.908	268.458
Knjiženo u korist i na teret računa dobiti i gubitka tekuće godine	(19.033)	11.450
Stanje 31. prosinca	260.875	279.908

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Električna energija – gospodarstvo	1.652.080	1.404.205
Električna energija – kućanstva	535.610	499.210
Električna energija – inozemstvo	121.997	185.418
Toplinska energija, plin i usluge	796.394	567.978
Potraživanja od kupaca NE Krško	9.057	10.353
Ostalo	100.915	50.824
	3.216.053	2.717.988
Očekivani kreditni gubici	(786.832)	(752.712)
	2.429.221	1.965.276

Tablica dolje prikazuje starosnu strukturu neispravljenih potraživanja od kupaca:

31. prosinca 2021.	Nedospjelo	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Od 91- 180 dana	Od 181- 365 dana	365 i više dana	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca	1.824.798	337.019	113.331	53.915	58.406	41.210	787.374	3.216.053
Očekivani kreditni gubici	(15.125)	(18.546)	(26.818)	(1.396)	(2.981)	(5.976)	(715.990)	(786.832)
31. prosinca 2020.	Nedospjelo	Do 30 dana	Od 31-60 dana	Od 61-90 dana	Od 91- 180 dana	Od 181- 365 dana	365 i više dana	Ukupno
Bruto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca	1.422.394	288.717	104.923	54.209	56.826	32.941	757.978	2.717.988
Očekivani kreditni gubici	(28.448)	(3.147)	(1.574)	(1.626)	(5.114)	(9.882)	(702.921)	(752.712)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA (nastavak)

Promjene na ispravicima za umanjenje vrijednosti bile su kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	2021.	2020.
Stanje 1. siječnja	752.712	1.083.983
Promjena u očekivanim kreditnim gubicima	(43.347)	(69.168)
Otpis potraživanja	154.339	118.416
Naplaćena reprogramirana potraživanja	-	(327.014)
Naplaćena ispravljena potraživanja	(76.872)	(53.505)
Stanje 31. prosinca	786.832	752.712

24. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Potraživanja za porez na dobit	175.015	110.446
Potraživanja za PDV	165.602	97.011
Predujmovi za obrtna sredstva	310.644	305.186
Potraživanja od države za zaposlene	5.237	4.468
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	87.387	63.973
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca NE Krško	82.726	94.256
Potraživanja HEP-ESCO d.o.o. od korisnika projekta energetske učinkovitosti	17.256	9.318
Potraživanja za prodane stanove	3.154	4.050
Potraživanja za fakturiranu naknadu OIE – HROTE	18.534	25.511
Potraživanja za obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	-	38.340
Potraživanja za posuđeni plin zajedničkim korisnicima LNG terminala	166.596	-
Ostala potraživanja NE Krško	4.262	2.416
Ostala kratkotrajna potraživanja	64.538	53.394
	1.100.951	808.369

Prosječna ponderirana kamatna stopa na depozite iznosi 0,1193181% (2020: 0,033045%).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

25. FINANCIJSKA IMOVINA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ RAČUN DOBITI I GUBITKA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Udjel u investicijskim fondovima - valutni	64.015	66.012
Udjel u investicijskim fondovima - kunski	101.218	101.043
	165.233	167.055

26. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Kunski računi	2.315.468	2.527.996
Devizni računi	565.512	340.131
Izdvojena novčana sredstva	34.850	76.508
Blagajne kunske	151	207
Depoziti s dospeljećem do 90 dana	717.299	106.609
Dnevna oročenja	534.988	371.851
Transakcijski i devizni račun – NE Krško	97.560	91.126
	4.265.828	3.514.428

Struktura deviznih računa po valuti:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
EUR	552.930	289.465
USD	6.580	45.795
KM	2.940	2.826
Ostale valute	3.062	2.045
	565.512	340.131

27. KAPITAL

Temeljni kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna i sastoji se od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800 kuna.

Zadržana dobit u iznosu od 6.668.993 tisuća kuna (2020. godine: 6.491.752 tisuća kuna) obuhvaća rezerve iz dobiti u iznosu od 613.124 tisuća kuna (2020. godine 543.072 tisuća kuna), zadržanu dobit u iznosu od 5.038.509 tisuća kuna (2020. godine 4.483.536 tisuća kuna) i dobit tekuće godine pripisanu vlasniku u iznosu od 1.017.360 tisuća kuna (2020. godine 1.465.144 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

28. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2015. godine	3.645.961	3.593.024
Tečajna razlika	(9.576)	45.793
Vrijednost diskonta	7.400	7.144
	3.643.785	3.645.961
Razgraničenje troškova po obveznicama	-	(6.365)
Tekuće dospjeće obveznica izdanih 2015.g.	(3.643.785)	-
Obveznice izdane 2015. godine	-	3.639.596
Otkup - ulaganje u obveznice 1. siječnja	(141.928)	(64.482)
Otkup - ulaganje u obveznice tijekom godine	(54.676)	(76.172)
Tečajna razlika	542	(1.274)
	(196.062)	(141.928)
Tekuće dospjeće potraživanja otkupljenih obveznica	196.062	-
	-	(141.928)
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	-	3.497.668
Tekuća dospjeća	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Tekuće dospjeće obveznica izdanih u 2015.g.	3.643.785	-
Tekuće dospjeće potraživanja otkupljenih obveznica	(196.062)	-
Razgraničeni troškovi po obveznicama izdanim 2015.g.	(2.893)	-
Ukupna tekuća dospjeća	3.444.830	-

Obveznice izdane u inozemstvu u 2015. godini

U listopadu 2015. godine Grupa je izdala korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara, uz diskont, ročnosti 7 godina te uz fiksnu kamatnu stopu od 5,875% godišnje. Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkup 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkup 416.852 tisuća dolara). Preostali iznos izdanja bio je namijenjen za financiranje poslovnih aktivnosti Grupe. Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se njome aktivno trguje. Fer vrijednost obveznica, umanjena za otkupljeni iznos obveznica nominalne vrijednosti 29.615 tisuća dolara na dan 31. prosinca 2021. iznosi 538.674 tisuća dolara (u protuvrijednosti 3.578.706 tisuća kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

28. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Grupa je tijekom 2021. godine u dva navrata otkupljivalo vlastite obveznice na sekundarnom tržištu u ukupnom iznosu od 54.676 tisuća kuna čime je i ukupna knjigovodstvena vrijednost korporativne obveznice na dan 31. prosinca 2021. godine umanjena za izvršeni otkup.

Derivativni financijski instrumenti

Valutna zamjena (swap)

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku odnosno zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Grupa je zaključila Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospijeca 23. listopada 2022. godine.

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Grupa je fiksna i iznosi 4,851% (ponderirana kamatna stopa) te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene odnosno swap-a).

Svrha ugovora o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) je smanjenje valutnog rizika te preporuke kreditnih agencija o važnosti strateškog upravljanja valutnim rizicima kako bi se smanjio njihov utjecaj na poslovni rezultat Grupe.

Grupa fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata veže uz izračun Mark to market value „MTM“, prema službenim izračunima banaka, za izvještajno razdoblje.

Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i financijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i financijski rashod izvještajnog razdoblja. Po konačnom dospijecu derivativnog financijskog instrumenta, predmetno potraživanje ili obveza biti će ukinuta na teret rashoda ili u korist prihoda Grupe.

Na dan 31. prosinca 2021. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2015. godini iskazana je fer vrijednost obveza u iznosu od 2.730 tisuća kuna (2020. godine 296.430 tisuća kuna; bilješka 32).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

29. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA

<i>u tisućama kuna</i>	Kamatne stope	31.prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Kreditni domaćih banaka		300.630	-
Kreditni inozemnih banaka	Fiksna/Promjenjiva	552.206	540.015
Financijski leasing	Fiksna	-	-
Zajmovi društava povezanih sudjelujućim interesom		-	27.687
Kreditni NE Krško		157.297	157.710
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		1.010.133	725.412
Razgraničenje naknada po kreditima		(2.638)	(2.934)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		1.007.495	722.478
Tekuće dospjeće kredita		(76.078)	(53.879)
Tekuće dospjeće dugoročnog kredita NE Krško		(15.730)	-
Tekuće dospjeće zajmova društava povezanih sudjelujućim interesom		-	(13.844)
Ukupno tekuća dospjeća dugoročnih kredita		(91.808)	(67.723)
Dugoročni dio		915.687	654.755
Obveze za kratkoročne kredite		31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
PBZ -HOPS d.o.o.-Revolving kredit (6,7 mil €)		50.365	-
ESB-Factoring (HOPS d.o.o.)		49.487	-
Ukupne obveze za kratkoročne kredite		99.852	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

29. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Grupa je ugovarala kredite s domaćim i inozemnim bankama s primjenjivim varijabilnim i fiksnim kamatnim stopama koje su se u 2021. godini kretale u rasponu od 0,42% do 2,48%.

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31. prosinca 2021. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

Od 2019. godine Grupa ima iskazan ugovoreni kredit s Plinacrom d.o.o. koji je ugovoren s društvom LNG Hrvatska d.o.o. Navedeni zajam je bio predmet dokapitalizacije te je potraživanje od strane Plinacro d.o.o. uneseno u kapital i na 31. prosinca 2021. LNG Hrvatska d.o.o. nema nikakvih obveza za zajmove i kredite.

U 2021. godini iskazan je kredit Privredne banke Zagreb d.d. koji je odobren društvu NE Krško te je iskazano 50% vrijednosti navedenog kredita na dan izvještaja o financijskom položaju po kamatnoj stopi od 1%.

U 2021. godini kod kredita domaćih banaka iskazan je kredit Privredne banke Zagreb d.d. koji je odobren HEP-u d.d. te kredit koji je Privredna banka Zagreb d.d. odobrila društvu DARKOM d.o.o. (kasnije obveze preuzeo sudužnik DARKOM DISTRIBUCIJA PLINA d.o.o.).

U 2021. godini iskazan je kratkoročni revolving kredit Privredne banke Zagreb d.d. koji je odobren HOPS-u d.o.o.

Kreditni u korištenju

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2021. godini Grupa je koristila vlastita sredstva i sredstva iz kredita u korištenju.

Dana 24. srpnja 2018. godine potpisan je Ugovor o kreditu s EBRD-om i EIB-om za potrebe financiranja projekta izgradnje KKE EL-TO Zagreb u iznosu od 130 mil. EUR, od čega se na EBRD odnosi 87 mil. EUR, a na EIB 43 mil. EUR. Kredit EBRD-a se sastoji od dvije tranše i to Tranše A (EUR 43,5 mil.) koju osigurava EBRD samostalno i Tranše B (EUR 43,5 mil.) u kojoj sudjeluje sindikat komercijalnih banaka. Korištenje kredita ugovoreno je do 24. siječnja 2023. godine.

Dana 17. prosinca 2021. godine potpisan je Ugovor o kreditu s Privrednom bankom Zagreb u iznosu od 1.314 mil. kuna dok je s Zagrebačkom bankom potpisan 23. prosinca 2021. godine na isti iznos, za opće poslovne svrhe, uz ročnost od 5 godina, jednokratnu otplatu uz fiksnu kamatnu stopu od 0,42%.

Dana 30. svibnja 2019. godine potpisan je Ugovor o dugoročnom kreditu između Privredne banke Zagreb i društva DARKOM d.o.o. na iznos od 3 mil. kuna za obrtna sredstva te za zatvaranje obveza prema dobavljačima po fiksnoj kamatnoj stopi od 3,5%. Dana 10. srpnja 2020. godine obaveza po ovom kreditu preuzeo je sudužnik, društvo DARKOM DISTRIBUCIJA PLINA d.o.o.

Dana 27. prosinca 2021. godine potpisan je Ugovor o kreditu s Europskom investicijskom bankom (EIB) za potrebe refundacije već uloženi sredstava u projekte iz segmenta OIE u iznosu od 63 mil. EUR-a.

Dana 29. prosinca 2021. potpisan je Ugovor o kratkoročnom revolving kreditu između društva HOPS d.o.o. i Privredne banke Zagreb d.d. u iznosu od 6,7 mil. EUR-a. Kredit je korišten u ukupnom iznosu 30. prosinca 2021. godine. Na iskorišteni iznos kredita obračunava se redovna kamata po stopi u visini tromjesečnog EURIBORA uvećano za kamatnu maržu od 0,2 postotnih poena, godišnje, promjenjiva.

U prosincu 2018. godine krenulo je korištenje kredita od EBRD-a i EIB-a za potrebe financiranja projekta izgradnje KKE EL-TO Zagreb.

Tijekom 2021. godine bilo je jedno povlačenje po navedenim kreditima; u ožujku u ukupnom iznosu od 9,3 mil. EUR. EBRD-ov kredit je korišten u iznosu od 6,3 mil. EUR, a EIB-ov kredit u iznosu od 3 mil. EUR.

Na dan 31. prosinca 2021. godine stanje iskorištenih dugoročnih kredita iznosi 42,3 milijuna eura od EBRD-a i 21,4 milijuna eura od EIB-a. Korištenje kredita ugovoreno je do 24. siječnja 2023. godine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

29. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

	<i>u tisućama kuna</i>
2022.	91.808
2023.	95.601
2024.	65.604
2025.	366.550
2026.	66.550
Nakon 2026.	321.382
	1.007.495

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama, osim kredita sa Zagrebačkom bankom kod kojeg su, kao i, po kreditu EBRD-a od 87.000 tisuća eura i EIB-a od 43.000 tisuća eura ugovorena financijska jamstva u obliku financijskih pokazatelja prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj i polugodišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto financijski dug u odnosu na EBITDA, omjer EBITDA i neto financijskih troškova i omjer ukupnog neto zaduženja i neto materijalne imovine.

Osnovni cilj Grupe vezan za rizike koje nose financijski pokazatelji je zaštititi Grupi od mogućeg kršenja ugovorenih obveza, odnosno prijevremenih dospeljeća ugovorenih kreditnih zaduženja.

Ugovoreni financijski pokazatelji se prate i izračunavaju na temelju godišnjih i polugodišnjih financijskih izvještaja.

Grupa izrađuje preliminarne izračune financijskih pokazatelja na temelju projicirane bilance i računa dobiti i gubitka u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i prati njihov trend kretanja.

Ukoliko projekcije bilance i izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti na kraju poslovne godine pokažu mogućnost prekoračenja po pojedinom financijskom pokazatelju, Grupa je dužna obavijestiti banku o postojanju mogućnosti povrede ugovora i pravovremeno zatražiti od banke „odreknucé“ („waiver“).

U slučaju da banka ne odobri „waiver“, mogući scenarij je prijevremeno dospeljeće duga što predstavlja rizik likvidnosti za Grupi.

Uprava vjeruje da u slučaju prekoračenja pojedinog pokazatelja, Grupa može ishoditi „waiver“ od kreditora, obzirom da plaćanje obveza prema financijskim institucijama predstavlja prioritarnu obvezu Grupe, te da Grupa nikada nije kasnila u plaćanju obveza prema financijskim institucijama.

Zbog svega navedenog, Uprava procjenjuje da je mogućnost prijevremenog dospeljeća kreditnih obveza kao posljedica prekoračenja financijskih pokazatelja, kao i izloženost Grupe kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku koji mogu nastati kao rezultat prekoračenja financijskih pokazatelja, minimalan.

Na dan 31. prosinca 2021. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Ukupna izloženost Grupe temeljem ugovorenih kreditnih zaduženja vezana za financijske pokazatelje na dan 31. prosinca 2021. godine iznosi 63.708 tisuća EUR.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

29. OBVEZE PO DUGOROČNIM I KRATKOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
EUR	94.384	92.575

U svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Grupa ima na dan 31. prosinca 2021. godine s domaćim bankama zaključene višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu do 1 milijardu kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Grupa može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe. Tijekom 2021. godine, kratkoročne linije su se koristile isključivo za potrebe izdavanja garancija, akreditiva i pisama namjere, a poslovalo se podjednako sa svim bankama.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih okvira, Grupa tijekom 2021. godine nije imala potrebe zaključivati kratkoročne kredite zbog dobre likvidnosti.

Na dan 31. prosinca 2021. godine ukupan iznos raspoloživih sredstava iz kratkoročnih okvira iznosi 669,7 tisuća kuna.

30. OBVEZE PO NAJMOVIMA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Dugoročne obveze za najam nekretnina	9.697	9.803
Dugoročne obveze za najam automobila	842	1.547
Dugoročne obveze za najam opreme	344	790
	10.883	12.140
Tekuće dospijeeće dugoročnih obveza po najmovima	7.554	7.685
Obveze po najmovima	18.437	19.825

Obveza za najam se računa prema sadašnjoj vrijednosti ugovorenih budućih plaćanja najmodavcu za vrijeme trajanja najma, umanjena za diskontnu stopu koja se određuje u odnosu na stopu svojstvenu zakupu, osim ako ju (kao što je to obično slučaj) nije lako utvrditi, u tom se slučaju koristi inkrementalna stopa zaduživanja Grupe na početku najma. Varijabilna plaćanja najma se uključuju u izračun obveza za najam, samo ukoliko ovise o indeksu ili stopi. U tom slučaju, početni izračun obveza za najam pretpostavlja da će varijabilni element ostati nepromijenjen za vrijeme trajanja najma. Ostala varijabilna plaćanja najma predstavljaju rashod u razdoblju na koji se odnosi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

31. REZERVIRANJA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Rezerviranja za sudske sporove	313.542	319.107
Rezerviranja za otpremnine	707.117	665.237
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade NE Krško	45.546	46.020
Rezerviranja za jubilarne nagrade	43.153	43.184
Rezerviranje za razgradnju termoelektrane	230.256	220.649
Rezerviranje za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631
Rezerviranja ostalo NE Krško	1.033	15.848
Ostala dugoročna rezerviranja za ispravak vrijednosti materijalne imovine	43.345	-
	1.405.623	1.331.676

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana u iznosu od 230.256 tisuća kuna (2020. godine 220.649 tisuća kuna) predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom prezentiranog razdoblja:

<i>u tisućama kuna</i>	Rezerviranja za sudske sporove	Rezerviranja za otpremnine	Rezerviranja za jubilarne nagrade	Rezerviranja za razgradnju termo- elektrana	Ostalo	Ukupno
Na 1. siječnja 2020.	277.189	638.077	44.086	213.073	22.975	1.195.400
Dodatna rezerviranja	60.482	90.686	4.629	7.576	14.504	177.877
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	-	(17.506)	(5.531)	-	-	(23.037)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(18.564)	-	-	-	-	(18.564)
					-	
Na dan 31. prosinca 2020.	319.107	711.257	43.184	220.649	37.479	1.331.676
Dodatna rezerviranja	11.386	68.315	4.818	15.137	43.345	143.001
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	-	(26.909)	(4.849)	-	(14.815)	(46.573)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(16.951)	-	-	(5.530)	-	(22.481)
Na dan 31. prosinca 2021.	313.542	752.663	43.153	230.256	66.009	1.405.623

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

31. REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist Društva i ovisnih društava. Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik Društvo. U Društvu se najznačajnija rezerviranja odnose na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Vrijednost spora iznosi oko 330.000 tisuća kuna, a rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna.

U 2021. godini nije bilo promjena koje bi upućivale na potrebu promjene iznosa rezerviranja.

Ostali veći sporovi Društva odnose se na Autocestu Rijeka – Zagreb gdje su rezervirana sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 10.203 tisuća kuna.

Protiv društva HEP - Proizvodnja d.o.o. se vodi nekoliko sudskih sporova za koje je društvo izvršilo rezerviranje. Najznačajniji od njih su: sudski spor za naknadu štete uzrokovane požarom u HE Dubrovnik u iznosu 15 milijuna kuna, sudski spor za naknadu štete u HE Lešće u iznosu 10 milijuna kuna, sudski spor sa općinom Tomislavgrad u iznosu 14 milijuna kuna.

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

<i>u tisućama kuna</i>	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2020.	634.835	44.086	678.921
NE Krško	3.242	-	3.242
Ukupno na dan 1. siječnja 2020.	638.077	44.086	682.163
Troškovi tekućeg rada	28.027	2.595	30.622
Troškovi kamata	3.251	208	3.459
Isplaćena primanja	(17.506)	(5.531)	(23.037)
Troškovi minulog rada	2.888	281	3.169
Aktuarski (dobici/gubici)	53.901	1.545	55.446
Na dan 31. prosinca 2020.	708.638	43.184	751.822
NE Krško	2.619	-	2.619
Ukupno na dan 31. prosinca 2020.	711.257	43.184	754.441
Troškovi tekućeg rada	30.648	2.942	33.590
Troškovi kamata	2.665	158	2.823
Isplaćena primanja	(26.434)	(4.849)	(31.283)
Troškovi minulog rada	1.856	107	1.963
Aktuarski (dobici/gubici)	33.146	1.611	34.757
Na dan 31. prosinca 2021.	753.138	43.153	796.291
NE Krško	(475)	-	(475)
Ukupno na dan 31. prosinca 2021.	752.663	43.153	795.816

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

31. REZERVIRANJA (nastavak)

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0% do 8,7%, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi posljednjih 5 godina
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u razdoblju od 2010. – 2012. godine, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Planirani rast godišnjih plaća iznosi 2%.
- Za izračun sadašnje vrijednosti obveze primijenjene su sljedeće diskontne stope:
 - 1,65% (HEP-Trgovina d.o.o., HEP-Telekomunikacije d.o.o.)
 - 1,45% (HEP-Plin d.o.o.)
 - 1,4% (HEP-Opskrba d.o.o., HEP ELEKTRA d.o.o., HEP-Upravljanje imovinom d.o.o., LNG Hrvatska d.o.o.)
 - 1,2% (HEP ESCO d.o.o.)
 - 1,1% (HEP-Toplinarstvo d.o.o., HEP d.d., HEP NOC, HEP-VHS Zaprešić d.o.o.)
 - 0,3% (HEP-Proizvodnja d.o.o., HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.)

32. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	6.473.115	6.458.886
Obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	800.215	739.447
Obveze prema državi	3.992	5.714
Derivativne financijske obveze po swap transakcijama (bilješka 28)	-	296.430
Ostale dugoročne obveze	36.261	10.713
	7.313.583	7.511.190

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi.

Na dan 31. prosinca 2021. godine Grupa ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 800.215 tisuća kuna (2020. godine: 739.447 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Sporazuma između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Ruske federacije od 24. srpnja 2006. godine i Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava iz međubankarskog sporazuma. Postupak pregovora oko načina podmirenja preuzetog duga između nadležnog ministarstva i Grupe je u tijeku.

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 3.992 tisuća kuna u 2021. godini (2020. godine: 5.714 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu Grupa i ovisna društva nemaju obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplate od zaposlenika.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

33. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.690.270	1.603.231
Obveze prema dobavljačima izvan EU	823.644	105.411
Obveze prema dobavljačima unutar EU	181.499	187.743
Obveze prema dobavljačima – NE Krško	31.770	1.561
UKUPNO	2.727.183	1.897.946

34. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Obveze za PDV	120.229	12.928
Komunalne i ostale naknade	21.447	37.386
Doprinosi na plaće	22.925	21.985
Porezi i doprinosi na materijalna prava zaposlenih	7.976	3.536
Ostalo	3.324	2.974
UKUPNO	175.901	78.809

35. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Obveze za neto plaće	99.717	95.671
Obveze za doprinose i poreze	41.950	40.028
Obveze za otpremnine za odlazak u mirovinu	7.488	3.231
Obveze za plaće NE Krško	12.189	13.907
Ostalo	15.931	15.681
UKUPNO	177.275	168.518

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

36. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Obveze za primljene predumove za priključke	729.922	479.128
Obveze za ostale primljene predumove	243.882	272.157
Odgođeni prihod LNG iz potpora	1.449.659	1.243.193
Obračunati troškovi za emisije CO ₂	810.011	454.276
Obveze za kamate	17.647	31.046
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	85.410	81.361
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	46.231	-
Obveze za obračunatu solidarnu naknadu	15.635	14.884
Obveze za naknade za obnovljive izvore	136.294	126.502
Kupnja plina na financijskom tržištu (burza)	3.108	-
Ostali obračunati troškovi	181.502	69.889
Obveze NE Krško	36.095	42.134
Ostale obveze	35.568	51.594
UKUPNO	3.790.964	2.866.164

HEP-ova termoenergetska postrojenja nazivne ulazne toplinske snage veće od 20 MW su od 1.1.2013. u Europskom sustavu emisijskih jedinica stakleničkih plinova (EU-ETS). U Registru EU otvoreno je 8 HEP-ovih računa – TE Plomin, TE Rijeka, TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, TE-TO Sisak, TE-TO Osijek i KTE Jertovec. Pogon Osijek HEP-Toplinarstva isključio se iz EU-ETS-a na temelju članka 40. Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog omotača (NN 127/19).

Tijekom 3. razdoblja trgovanja cijena emisijskih jedinica se mijenjala i značajno se povećala do kraja razdoblja koje je završilo 31. siječnja 2020. Rast cijena emisijskih jedinica nastavio se i na početku 4. razdoblja trgovanja i sukladno politici EU koja ima za cilj značajno smanjiti emisije stakleničkih plinova do 2030., odnosno u potpunosti dekarbonizirati energetski sektor do 2050., cijena emisijskih jedinica će rasti.

U 4. razdoblju trgovanja koje će trajati od 2021. do 2030., nastavlja se pravilo da nema besplatne dodjele emisijskih jedinica za proizvedenu električnu energiju, no za sada do 2026. godine Europska komisija će proizvođačima toplinske energije nastaviti dodjeljivati besplatne emisijske jedinice za dio proizvedene toplinske energije, na temelju izvješća koje HEP dostavlja nadležnom ministarstvu za zaštitu okoliša.

Rast cijena emisijskih jedinica utječe na proizvodnu cijenu energije, a o tome ovisi rad pojedinih termoenergetskih postrojenja, a nedostatak energije proizvedene iz TE i TE-TO nadoknađuje se proizvodnjom iz drugih izvora, ovisno o meteorološkim prilikama i/ili uvozom. Grupa upravlja rizikom volatilnosti cijena emisijskih jedinica odabirom načina njihove kupovine, kako bi se definirale količine i cijene za određeno razdoblje u budućnosti.

HEP-ova EU-ETS postrojenja predala su u Registar EU emisijske jedinice u količinama verificiranih emisija za 2013., 2014., 2015., 2016., 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021. godinu.

Sukladno navedenom troškovi kupovine emisijskih stakleničkih plinova sastoje se od količine emitiranog CO₂ (eq) i jedinične cijene emisijskih jedinica koju Grupa ukalkulirava na pasivna vremenska razgraničenja (obračunane troškove) i rashode razdoblja u godini u kojoj je nastala emisija stakleničkih plinova.

Obračunati prihodi od prodaje električne energije kućanstvima u iznosu od 46.231 tisuća kuna u 2021. godini (bilješka 36) i 38.340 tisuća kuna u 2020. godini (bilješka 24), temelje se na izračunu korekcije prihoda od kućanstava dobivene izračunom logaritamske krivulje. Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2021. godine dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,71 % dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2020. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,11%. U 2021. godini rezultat korekcije je smanjenje prihoda u iznosu od 84.571 tisuća kuna u odnosu na 2020. godinu, te je nakon navedene korekcije iskazana obveza u iznosu od 43.231 tisuća kuna. U 2020. godini rezultat je bio povećanje prihoda u iznosu od 42.056 tisuća kuna u odnosu na 2019. godinu, te je bila iskazano potraživanje u iznosu od 38.340 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

37. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima 50% udjela u kapitalu NE Krško. Iako je ulaganje u NE Krško iskazano u financijskim izvještajima kao zajednička imovina (zajedničke operacije), zbog činjenice da je NE Krško zasebna pravna osoba ovdje iskazujemo transakcije između NE Krško i Društva.

Proizvedena električna energija u NE Krško isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
NE Krško		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	56.962	61.458
Troškovi nabavljene električne energije	664.839	742.042

Primanja Uprave objašnjena su u bilješci 8.

<i>u tisućama kuna</i>	Prihodi		Rashodi	
	2021.	2020.	2021.	2020.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društva Grupe Hrvatske Željeznice	109.806	106.180	14	57
Plinacro d.o.o.	3.382	2.966	83.707	71.836
Hrvatska pošta d.d.	16.727	22.128	45.088	46.673
Hrvatske šume d.o.o.	5.642	5.931	7.541	9.082
Jadrolinija d.o.o.	1.705	1.236	544	462
Narodne novine d.d.	2.224	1.994	1.938	4.629
Hrvatska radio televizija	13.433	12.529	1.614	1.570
Plovput d.d.	112	660	287	197
Croatia Airlines d.d.	827	652	12	78
Ministarstvo obrane RH	21.127	17.823	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	28.095	26.837	5	-
Osnovne i srednje škole	51.057	44.225	4	18
Pravosudne ustanove	7.767	7.219	28	46
Sveučilišta i veleučilišta	26.985	24.129	992	1.519
Zakonodavna tijela RH	20.781	20.587	4.492	5.887
Zdravstvene ustanove	132.920	120.322	638	595
HROTE d.o.o.	380.492	332.588	717.589	752.492
UKUPNO	823.082	748.006	864.493	895.141

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

37. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

<i>u tisućama kuna</i>	Potraživanja		Obveze	
	31.prosinca 2021.	31.prosinca 2020.	31.prosinca 2021.	31.prosinca 2020.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društva grupe Hrvatske				
Željeznice	27.999	29.309	-	7
Plinacro d.o.o.	1.006	569	13.475	7.552
Hrvatska pošta d.d.	726	3.342	8.822	12.228
Hrvatske šume d.o.o.	1.001	960	3.005	421
Jadrolinija d.o.o.	231	309	37	25
Narodne novine d.d.	733	562	329	506
Hrvatska radio televizija	2.283	2.023	11	21
Plovput d.d.	126	34	32	41
Croatia Airlines d.d.	111	81	-	36
Ministarstvo obrane RH	1.691	4.499	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	4.861	3.460	-	-
Osnovne i srednje škole	12.362	11.035	-	-
Pravosudne ustanove	1.119	1.062	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	4.645	4.215	-	-
Zakonodavna tijela RH	3.023	3.092	-	-
Zdravstvene ustanove	57.498	55.625	-	-
HROTE d.o.o.	82.649	43.347	80.383	67.089
UKUPNO	202.064	163.524	106.094	87.926

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

38. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

Sporovi

Grupa je uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, u iznosu od 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe Društva u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

Grupa ima dugotrajna ulaganja u neposlovnu imovinu na teritoriju Bosne i Hercegovine i Crne Gore u iznosu od 722 tisuće kuna koja je isključena iz neto vrijednosti imovine.

Obveze iz poslovanja

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2021. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2021. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 3.066.835 tisuća kuna (2020.: 2.957.214 tisuća kuna).

Zaštita okoliša

Grupa kontinuirano prati i analizira utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu Grupa pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. Grupa o svojim utjecajima na okoliš, gospodarstvo i društvo izvještava u okviru nefinancijskih izvješća o održivosti koje izrađuje prema smjernicama GRI-Global Reporting Initiative, a od 2017. prema GRI standard smjernicama. Izvješća o održivosti objavljuju se od 2015. godine na svojim internetskim stranicama Grupe <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

Sva HEP-ova termoenergetska postrojenja nazivne ulazne toplinske snage veće od 50 MW ishodila su Rješenja o okolišnim dozvolama od nadležnog ministarstva za zaštitu okoliša. Odlukom Uprave Društva 2012. godine uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih, a RH i HEP uključili su se u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU-ETS) 1.1.2013. godine. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu (od 1.1.2019. pripojena Ministarstvu zaštite okoliša i energetike) otvorila je temeljem zahtjeva Društva, devet računa operatera postrojenja u registru EU. Pogon Osijek HEP-Toplinarstva isključio se iz EU-ETS-a na temelju članka 40. Zakona o klimatskim promjenama i zaštiti ozonskog omotača (NN 127/19).

Grupa je uspješno ispunilo obvezu predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU za 2020. godinu, a za 2021. godinu uneseni su podaci o verificiranim emisijama CO₂ koje su potvrdili i verifikatori. Europska komisija treba potvrditi unos emisijskih jedinica u Registar EU do 30.4. tekuće godine za prethodnu godinu. Europska komisija je HEP-ovim termoelektranama – toplanama – TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, TE-TO Osijek i TE-TO Sisak dostavila besplatne emisijske jedinice za proizvodnju toplinske energije koju predaju u centralni toplinski sustav (CTS) te energiju koju predaju tzv. „carbon leakage“ postrojenjima tj. postrojenjima za koje postoji rizik da će svoju proizvodnju premjestiti u države koje nisu obveznice EU-ETS-a te dio energije koju predaju u tzv. non-carbon leakage postrojenja tj. postrojenja za koja ne postoji taj rizik. Besplatne emisijske jedinice dodjeljuju se na temelju Izvješća o referentnim podacima (tzv. NIMsBL) i na osnovu Plana za metodologiju praćenja, a dodijeljene količine su podložne promjenama ovisno o proizvodnji toplinske energije za prethodnu godinu sukladno izvješćima koje operateri dostavljaju nadležnom ministarstvu. O količinama dodijeljenih besplatnih emisijskih jedinica HEP izvještava u okviru nefinancijskih izvješća <https://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401> te u rubrici Okoliš – Zaštita zraka i klime <https://www.hep.hr/odrzivost-i-okolis/zastita-zraka-i-klimatske-promjene/emisije-staklenickih-plinova/158>.

Dana 1. siječnja 2021. započelo je četvrto razdoblje EU-ETS-a koje će trajati do 2030. godine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

38. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

U 2021. godini završeno je nefinancijsko izvješće o održivosti za 2020. godinu za Grupu prema smjernicama Global Reporting Initiative Standard (GRI Standard). Izvješće o održivosti objavljeno je na internetskim stranicama Grupe na hrvatskom i engleskom jeziku. Nefinancijsko izvješće o održivosti od 2020. godine ne objavljuje se kao samostalno izvješće već integrirano s izvješćem o poslovanju i nosi naziv Izvješće o poslovanju i održivosti. U cilju smanjenje količine otpada i uštede prirodnih resursa, izvješće nije tiskano, već je objavljeno samo u digitalnom obliku.

Izvješće o statusu izrade nefinancijskog izvješća o održivosti Grupe za 2021. godinu

Izrada nefinancijskog izvješća o održivosti Grupe za 2021. godinu je u tijeku. Nefinancijsko izvješće će sukladno odredbama važećeg Zakona o računovodstvu biti objavljeno na mrežnim stranicama Grupe u zadanim rokovima. Izvješće će se objaviti, kao i dosadašnja četiri nefinancijska izvješća o održivosti na sljedećoj poveznici <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>. U izvješću za 2021. godinu će sukladno Uredbi (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 i delegiranim uredbama biti objavljeni podaci udjelima prometa, CAPEX-a i OPEX-a koji se odnose na održive djelatnosti, a primjenjive su za Grupu. Nastavit će se praksa objavljivanja objedinjenog izvješća o poslovanju i nefinancijskog izvješća o održivosti započeta 2020. godine.

Grupa u izradi izvješća koristi smjernice Global Reporting Initiative Standarda (GRI Standard) i indikatore u navedenom standardu – opći i standardni indikatori i sektorski dodatak za područje energetike.

Okvirni sadržaj izvješća o održivosti za 2021. godinu:

- Uvodnik predsjednika Uprave
- HEP-ov pristup održivosti, uključuje ciljeve, način na koji se provodi održivost i odgovorno poslovanje, kako su integrirani u poslovne politike, opis rizika održivosti
- Materijalne teme (opis i procjene utjecaja), okvir održivosti prema ciljevima održivog razvoja Ujedinjenih naroda.
- Analiza dionika. Uključenje dionika. Objašnjenje granica izvještaja.
- Transparentnost poslovanja, uključuje upravljački pristup, načela korporativnog upravljanja, etičko poslovanje, stručnost i odgovornost u radu, transparentnost komunikacije i informacija (sve prema traženim GRI indikatorima). Odgovornost u radnoj okolini, podaci koji se odnose na zaposlenike (a propisani su GRI indikatorima), sigurnost i zaštita na radu. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Tržišni pristup. HEP Grupa u tržišnom poslovanju. Opći pristup. Poslovanje i odgovornost, ponaosob za društva HEP Grupe. Opisani najvažniji trendovi vezani uz tržišno poslovanje, dobavljački lanac, prema zahtjevima GRI indikatora. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Briga o okolišu. Podaci o zaštiti okoliša, ulaganjima, projektima, inicijativama. Podaci su navedeni prema područjima zaštite okoliša (segmentima djelatnosti). Podaci se navode prema GRI indikatorima.
- Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Ulaganja u zajednicu. Opisuju se razni oblici ulaganja u zajednicu, suradnje s dionicima, dijaloga, informativno-edukativne kampanje, inicijative usmjerene na suradnju i slično. Poglavlje uključuje i reprezentativne priče i studije slučajeva koje opisuju pristup odgovornosti i održivosti.
- Popis indikatora.

Sustavi upravljanja prema ISO normama

- HEP-Proizvodnja d.o.o. ima uveden i certificiran integrirani sustav upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom sukladno međunarodnim normama ISO 14001:2015 i ISO 9001:2015 i ISO 50001:2018 te je, sa svojih 35 sastavnica, među najvećim sustavima upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom

38. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

u Republici Hrvatskoj. Učinkovito upravljanje kvalitetom, okolišem i energijom dio je poslovne strategije HEP-Proizvodnje d.o.o. u proizvodnji električne i toplinske energije te pružanju pomoćnih

- usluga elektro-energetskom sustavu. Certifikaciju prema normama ISO 14001:2015, ISO 9001:2015 i ISO 50001:2018 je provela i potvrdila certifikacijska kuća TÜV Croatia d.o.o.
- Kao jedna od najvećih proizvodnih tvrtki u Hrvatskoj, te s obzirom na djelatnosti kojima se bavi i broj zaposlenih, HEP-Proizvodnja d.o.o. svjesna svojih utjecaja na okoliš, a s obzirom na uvedene sustave upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom donijela je i Politiku upravljanja okolišem, kvalitetom i energijom kojom se opredijelila za postizanje maksimalne pogonske spremnosti i pouzdanosti proizvodnih kapaciteta uz provođenje mjera za očuvanje okoliša te porast udjela

proizvodnje električne i toplinske energije na regionalnom tržištu utemeljenu na načelima okolišno prihvatljive proizvodnje, energetske učinkovitosti i održivog poslovanja.

- Hrvatska elektroprivreda d.d. postala je nositelj certifikata integriranog sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša, energijom te zdravljem i sigurnošću na radu prema međunarodnim normama ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 50001:2018 i ISO 45001:2018. Istovremeno je certificirano i društvo HEP-Upravljanje imovinom d.o.o. u segmentu poslova koji čine nerazdvojivu cjelinu s HEP-om d.d., također prema međunarodnim normama ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 50001:2018 i ISO 45001:2018. Uz ostale dokumente sustava koje zahtijevaju norme, Uprava HEP-a d.d. donijela je krovni dokument – Politiku kvalitete, zaštite okoliša, upravljanja energijom i zdravljem i sigurnošću na radu društava HEP d.d. i HEP Upravljanje imovinom d.o.o. kojom iskazuje opredijeljenost za održavanje i trajno poboljšavanje integriranog sustava upravljanja.
- Korisnička služba HEP-Opkrbe d.o.o. izuzetnim zalaganjem i visokom razinom pružene usluge prva je u Hrvatskoj dobila certifikat za kvalitetu usluge. Postupak recertifikacije ISO 9001:2015 proveden je 2021. godine po četvrti put (certifikacijska kuća Bureau Veritas), čime i dalje potvrđuje kvalitetu Korisničke službe.
- Zaštita zdravlja i sigurnosti radnika, očuvanje okoliša te učinkovito gospodarenje energijom dio su poslovne strategije HEP-Operatoru distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) . Sustav upravljanja okolišem prema međunarodnoj normi ISO 14001 prvi je sustav upravljanja certificiran na razini 21 distribucijskog područja i sjedišta HEP ODS-a još 2013. godine. U 2018. godini uspješno je provedena tranzicija ovog sustava na zahtjeve nove norme ISO 14001:2015. Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika na radu uspostavljen je 2015. godine, a u 2017. godini po prvi puta je i uspješno certificiran prema normi OHSAS 18001:2007. U 2019. godini uspješno je provedena tranzicija ovog sustava na zahtjeve norme ISO 45001:2018. Temeljno opredjeljenje HEP-ODS-a u upravljanju energijom je postizanje trajnog poboljšavanja energetske performansi na svim poslovnim objektima, opremi i uređajima, uključujući i smanjenje gubitaka u distribucijskoj mreži kroz implementiran sustav upravljanja energijom prema ISO 50001:2011 što je potvrđeno i certifikatom TÜV Croatia d.o.o.
- U tijeku je uvođenje integriranog sustava upravljanja kvalitetom, zaštitom okoliša i energijom u HEP-Toplinarstvu d.o.o. Uvedeni su sustavi upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2015 i okolišem prema ISO 14001:2015, a u tijeku je uvođenje sustava upravljanja energijom prema ISO 50001:2011.

HEP Opskrba prva je na tržištu električne energije u RH ponudila jedinstveni proizvod – ZelEn. Riječ je o zelenoj energiji dobivenoj isključivo iz obnovljivih izvora. Podrijetlo električne energije koju koriste kupci ZelEna, dokazuje se ukidanjem dovoljnog broja jamstva podrijetla električne energije u registru jamstava podrijetla električne energije kojeg vodi Hrvatski operator tržišta energije (HROTE).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

38. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Zakon o vodama

Zakon o vodama, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine, otvorio je pitanje imovinsko-pravnog statusa imovine; akumulacijskih jezera i pratećih objekata (kanali, nasipi i dr.), koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupa je navedenu imovinu stekla naplatnim putem od njihovih prijašnjih vlasnika, objedinjavanjem iznimno velikog broja čestica, koje su izgradnjom brane potopljene i time je nastala akumulacija. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja.

U svibnju 2018. godine stupio je na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (NN br. 46/18) prema kojem Republika Hrvatska osniva pravo građenja za izgrađene vodne građevine za proizvodnju električne energije koje je gradio i u koje je investirao Društvo, odnosno njegovi prednici, u korist Društva, bez naknade na rok od 99 godina. Izuzetak od osnivanja prava građenja predviđen je za dijelove vodnih građevina koje čine akumulacije, dovodni i odvodni kanali i tuneli. Dok traje predmetno pravo građenja, Društvo dobiva pravo upravljanja javnim dobrom/zemljištem na kojem su izgrađene građevine za proizvodnju električne energije te akumulacijama i dovodnim i odvodnim kanalima i tunelima u ime Republike Hrvatske. Pravo upravljanja uključuje među ostalim pravo korištenja predmetnih nekretnina.

U svrhu provedbe odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vodama (NN br. 46/18) Društvo je obvezan pokrenuti relevantne postupke upisa navedenih prava u zemljišne knjige te pribaviti odgovarajući parcelacijski elaborat koji se mora uskladiti s Hrvatskim vodama i koji će biti temelj za izdavanje tabularne isprave za upis prava građenja nad predmetnim građevinama. Odgovarajući parcelacijski elaborat biti će također temelj za ispravnu klasifikaciju dugotrajne imovine između skupina nematerijalne i materijalne imovine, a koja je trenutno u poslovnim knjigama Grupe evidentirana u ukupnom iznosu kao materijalna imovina.

Sve navedeno će moguće imati utjecaj na klasifikaciju imovine unutar skupina nematerijalne i materijalne imovine te u skladu s tim na promjenu korisnog vijeka dijela imovine koji posljedično ima utjecaj na sadašnju vrijednost imovine u Izvještaju o financijskom položaju i trošak amortizacije u Računu dobiti i gubitka, no ne očekuje se materijalno značajan utjecaj na financijske izvještaje u cijelosti.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

38. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

Opskrba na veleprodajnom tržištu plina

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina (NN, 16/17), imenovana je Hrvatska elektroprivreda dioničko društvo za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina od 1. travnja 2017. do provođenja natječaja za odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina (OVT). Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranoj prodajnoj cijeni te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

Zakonom o tržištu plina (NN 18/18, 23/20) propisan je odabir opskrbljivača na veleprodajnom tržištu (OVT) za razdoblje od 1. kolovoza 2018. do 31. ožujka 2021., nakon kojeg je uloga OVT ukinuta. U veljači 2019. Hrvatska energetska regulatorna agencija (HERA) je za OVT za razdoblje jedne regulacijske godine, od 1. travnja 2019. do 31. ožujka 2020. odredila HEP d.d. Također je utvrđena prodajna cijena za isto razdoblje koja je iznosila 0,1985 kn/kWh. OVT je dužan po reguliranim uvjetima i po cijeni koja je manja ili jednaka referentnoj cijeni plina prodavati plin opskrbljivačima u obvezi javne usluge (OOJU) s kojima je sklopio ugovor o opskrbi plinom i to za potrebe krajnjih kupaca iz kategorije kućanstvo koji koriste javnu uslugu opskrbe te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom. Osim prodaje plina OOJU, OVT ima pravo prodavati plin i za potrebe očuvanja tehničke sigurnosti plinskog sustava. U listopadu 2019. HERA je donijela odluku o određivanju OVT za razdoblje od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. kojom imenuje HEP d.d. za OVT. Sukladno odluci Uprave broj 5-14.1/2020 od 13. veljače 2020. godine prodajna cijena plina za razdoblje od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. iznosila je 0,1825 kn/kWh.

Prema Izmjenama i dopunama Pravila korištenja sustava skladišta plina (NN 26/20) u razdoblju od 1. travnja 2020. do 31. ožujka 2021. godine definiran je načina raspodjele SBU za potrebe javne usluge opskrbe plinom na proporcionalnom principu.

Trošak nabave plina za tržišnu opskrbu u 2021. godini iznosi 408.449 tisuća kuna (u 2020.:193.824), a trošak nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu u 2021. godini iznosi 77.777 tisuća kuna (u 2020.: 594.525 tisuća kuna) (bilješka 7).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

39. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2021. godine Društvo je u svom vlasništvu imalo sljedeća ovisna društva:

Ovisno društvo	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP-Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o. Mostar	BIH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija sh.p.k.	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o. Srbija	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija
HEP-VHS Zaprrešić d.o.o.	Hrvatska	100	Projektiranje i izgradnja višenamjenskog hidrotehničkog sustava
Energetski park Korlat d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Sunčana elektrana Poreč d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Sunčana elektrana Vis d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
Ornatus d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
LNG Hrvatska d.o.o.	Hrvatska	75	Poslovanje ukapljenim prirodnim plinom
Nuklearna elektrana Krško d.o.o.	Slovenija	50	Proizvodnja električne energije
GP Krapina d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija i opskrba plinom
Darkom DP d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plinom

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine (bilješka 1).

Društvo Hrvatski centar za čistiju proizvodnju započelo je postupak likvidacije 9. studenog 2017. godine, a likvidirano je 7. ožujka 2019. godine.

Tijekom 2019. godine prvi put u konsolidaciju HEP Grupe ušla su sljedeća društva: Plin VTC d.o.o. čiji je isključivi vlasnik društvo HEP-Plin d.o.o. od travnja 2019. godine, Energetski park Korlat d.o.o. čiji je isključivi vlasnik društvo HEP d.d. od travnja 2019., dok je društvo Plomin Holding d.o.o. postalo isključivim vlasnikom Elektrane Sabadin d.o.o. u lipnju 2019. godine (društvo Elektrane Sabadin d.o.o. promijenilo je naziv u Sunčana elektrana Poreč d.o.o.), IE-Nekretnine d.d. čiji je isključivi vlasnik društvo HEP d.d. od srpnja 2019. godine. Nadalje, na 1. travnja 2019. godine društvo HEP d.d. je postalo većinskim vlasnikom društva LNG Hrvatska d.o.o., te je 1. travnja 2019. godine datum stjecanja kontrole nad ovisnim društvom i od tog datuma društvo LNG Hrvatska d.o.o. uključeno je u konsolidaciju Grupe. U prethodnim razdobljima ulaganja u društvo LNG Hrvatska d.o.o. priznata su i naknadno mjerena po metodi udjela.

Tijekom 2020. godine u Grupi su stečena sljedeća društva: Prvo Plinarsko Društvo – Distribucija plina d.o.o. i Prvo Plinarsko Društvo – Opskrba kućanstava d.o.o. čiji je isključivi vlasnik društvo HEP-Plin d.o.o. od ožujka

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

2020. godine, Ornatus d.o.o. čiji je isključivi vlasnik društvo Plomin Holding d.o.o. od kolovoza 2020. godine i Sunčana elektrana Vis d.o.o. čiji je isključivi vlasnik društvo HEP d.d. od rujna 2020. godine.

Društvo IE-Nekretnine d.d. je pripojeno društvu HEP d.d. u lipnju 2020. godine. Društva Prvo Plinarsko Društvo – Distribucija plina d.o.o., Prvo Plinarsko Društvo – Opskrba kućanstava d.o.o. i Plin VTC d.o.o. pripojeni su društvu HEP-Plin d.o.o. tijekom srpnja 2020. godine.

Tijekom 2021. godine u Grupi su stečena slijedeća društva: GP Krapina d.o.o. čiji je isključivi vlasnik HEP Plin d.o.o. od ožujka 2021. godine i Darkom DP d.o.o. čiji je isključivi vlasnik HEP Plin d.o.o. od lipnja 2021. godine. Društvo M Vizija d.o.o. pripojeno je društvu SE Poreč d.o.o. u listopadu 2021. godine. U prosincu 2021. godine izvršena je dokapitalizacija društva LNG Hrvatska d.o.o. od strane Plinacro d.o.o. povećanjem temeljnog kapitala društva LNG Hrvatska d.o.o. za nove poslovne udjele u pravima i novcu. Po provedbi dokapitalizacije, Plinacro d.o.o. ima poslovne udjele koji predstavljaju 25% vlasništva a HEP d.d. 75% vlasništva.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

40. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala.

Struktura izvora financiranja Grupe se sastoji od duga, koji uključuje kredite i izdane obveznice prikazane u bilješci 28. i 29., novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvu i zadržane dobiti.

Pokazatelj zaduženosti

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Omjer duga i kapitala na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Dug	4.470.762	4.239.971
Novac i novčani ekvivalenti	(4.265.828)	(3.514.428)
Neto dug	204.934	725.543
Kapital	26.591.974	26.376.841
Omjer neto duga i kapitala	1%	3%

Kategorije financijskih instrumenata

<i>u tisućama kuna</i>	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Financijska imovina		
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	276.465	233.315
Potraživanja od kupaca	2.429.221	1.965.276
Novac i novčani ekvivalenti	4.265.828	3.514.428
Dani zajmovi	174.456	162.456
Financijske obveze		
Obveze po izdanim obveznicama	-	3.497.668
Obveze po kreditima	1.007.495	722.478
Derivati	-	296.430
Obveze prema dobavljačima	2.727.183	1.897.946
Obveze po najmovima	18.437	19.825

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

40. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom

Funkcija riznice u okviru Grupe društvima pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

Tržišni rizik

Izloženost tržišnom riziku se prati i upravlja kroz analizu osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

Upravljanje valutnim rizikom

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženostu tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politike kroz korištenje ugovora valutne razmjene.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

<i>u tisućama kuna</i>	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.	31. prosinca 2021.	31. prosinca 2020.
Europska Unija (EUR)	231.567	209.867	714.582	681.633
USD	33.485	29.885	143.221	135.993

Analiza osjetljivosti strane valute

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U sljedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimeca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

<i>u tisućama kuna</i>	2021. godina	2020. godina
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	(363.091)	(355.565)
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	(72.903)	(65.140)

Upravljanje kamatnim rizikom

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod naslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

40. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Analiza osjetljivosti kamatne stope

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum konsolidiranog izvještaja o financijskom položaju bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa.

U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2021. bi se smanjila za iznos od 1.842 tisuća kuna (2020: 1.589 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima s promjenjivim kamatnim stopama; 8,18% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2020.: 7,49%)
- Osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se povećala tijekom tekućeg razdoblja zbog neznatnog povećanja udjela zajmova ugovorenih po varijabilnoj kamatnoj stopi u ukupnom dugu.

Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbe mreže. Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u konsolidiranim financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospijuća financijske imovine i obveza.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

40. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Upravljanje rizikom likvidnosti

Dospijee nederivativnih financijskih obveza

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijea Grupe za nederivativne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

<i>u tisućama kuna</i>	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa %	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
31.12.2021. godine							
Obveze po izdanim obveznicama	4,851%	-	-	3.622.664	-	-	3.622.664
Obveze po kreditima	1,12%	23.841	8.649	70.444	628.621	336.628	1.068.183
Obveze prema dobavljačima		1.784.245	851.957	90.981	-	-	2.727.183
Obveze po najmovima		596	1.192	5.766	10.833	-	18.387
Ukupno		1.808.682	861.798	3.789.855	639.454	336.628	7.436.417
31.12.2020. godine							
Obveze po izdanim obveznicama	4,85%	-	-	177.833	3.724.974	-	3.902.807
Obveze po kreditima	1,42%	14.442	787	69.450	326.403	277.977	689.059
Obveze prema dobavljačima		1.144.579	700.163	53.204	-	-	1.897.946
Obveze po najmovima		4.138	1.722	7.756	6.209	-	19.825
Ukupno		1.163.159	702.672	308.243	4.057.586	277.977	6.509.637

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 3.958.691 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tokova, priliva od dospjele financijske imovine te iz kreditnih izvora financiranja.

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje nederivativnih financijskih instrumenata.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

40. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u izvještaju o financijskom položaju

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine u skladu sa MSFI 13:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena)
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Grupa je donijela odluku da se mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Mark To Market (MTM)“ sukladno izračunu poslovnih banaka. Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i financijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i financijski rashod izvještajnog razdoblja. Po konačnom dospjeću derivativnog financijskog instrumenta, predmetno potraživanje ili obveza biti će ukinuti na teret rashoda ili u korist prihoda Grupe.

Razine fer vrijednosti priznate u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju:

<i>u tisućama kuna</i>	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
31.12.2021. godine				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	276.465	-	-	276.465
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	165.233	-	-	165.233
Ulaganje u nekretnine	-	367.970	-	367.970
31.12. 2020. godine				
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	233.315	-	-	233.315
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	167.055	-	-	167.055
Derivatne financijske obveze	-	-	296.430	296.430
Ulaganje u nekretnine	-	342.607	-	342.607

Tijekom godine nije bilo prijenosa između razina za ponovna mjerenja fer vrijednosti.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu završenu 31. prosinca 2021.

41. POSLOVNE KOMBINACIJE

U ožujku 2021. godine Grupa je stekla 100 posto udjela i glasačkih prava u društvu GP Krapina d.o.o., a u lipnju 2021. godine 100 posto udjela i glasačkih prava u društvu Darkom DP d.o.o. čime su spomenuta društva postala ovisna društva Grupe. U listopadu 2021. godine M Vizija d.o.o. pripojeno je društvu SE Poreč d.o.o. U svibnju i prosincu 2021. godine povećan je udjel u društvu E.P. Korlat d.o.o. Ukupna naknada za stjecanje odnosi se na stavke:

- 1) fer vrijednost udjela u stečenim društvima
- 2) ostalo (novac, potraživanja, dionice)

Transakcija je imala sljedeće efekte:

<i>U tisućama kuna</i>	Naknada za stjecanje	Fer vrijednost neto imovine	Goodwill
GP Krapina d.o.o.	4.400	1.364	3.036
Darkom DP d.o.o.	3.500	326	3.174
M Vizija d.o.o.	14.307	15.466	(1.159)
E.P. Korlat d.o.o.	45.634	9	45.625

Imovina i obveze priznate kao rezultat stjecanja su kako slijedi:

<i>U tisućama kuna</i>	GP Krapina d.o.o.	Darkom DP d.o.o.	M Vizija d.o.o.	E.P. Korlat d.o.o.
Nekretnine, postrojenja i oprema	15.289	3.882	15.351	10
Zalihe	263	465	-	-
Potraživanja od kupaca	10.824	1.362	389	-
Ostala potraživanja	325	99	95	6
Ostala imovina	508	43	-	-
Novac i novčani ekvivalenti	84	91	452	12
Obveze prema dobavljačima	7.905	2.758	79	19
Obveze prema zaposlenima	207	86	-	-
Ostale kratkoročne obveze	9.539	1.909	742	-
Dugoročne obveze	8.278	863	-	-
Manjinski udjeli	-	-	-	-
Neto imovina	1.364	326	15.466	9
Trošak stjecanja	4.400	3.500	14.307	45.634
Goodwill	3.036	3.174	(1.159)	45.625

Nema materijalno značajnih razlika u računovodstvenim politikama između Grupe i stečenih društava.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak) **Za godinu završenu 31. prosinca 2021.**

42. OSTALE OBJAVE

Ugovorene usluge zakonske revizije financijskih izvještaja društava Grupe za 2021. ugovorene su u iznosu 1.550 tisuća kuna (2020. godine: 1.894 tisuća kuna), a usluge koje se odnose na obavljanje uvida u skraćene izvještaje o financijskim informacijama za polugodište (30. lipnja 2021.) te revizije financijskih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe (31. prosinca 2020.) su ugovorene u iznosu od 283 tisuće kuna.

Ugovorena naknada poreznog savjetovanja za 2021. godinu iznosi 150 tisuća kuna (2020.: 150 tisuća kuna).

43. DOGAĐAJI NAKON DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Početak vojnih aktivnosti Rusije na teritoriju Ukrajine u veljači 2022. godine i uvođenje sankcija od strane Europske unije prema Rusiji mogu posljedično imati značajan izravni ili neizravni utjecaj na gospodarstvo Republike Hrvatske. S obzirom da Grupa predstavlja infrastrukturni sustav od strateške važnosti za Republiku Hrvatsku, te je jedan od najvećih gospodarskih subjekata u Hrvatskoj od kojega u velikoj mjeri ovisi poslovanje velikog broja tvrtki, izuzetno je važno u ovim kriznim uvjetima osigurati redovno poslovanje i urednu proizvodnju, distribuciju i opskrbu energentima u punoj mjeri.

Sagledavajući cjelokupno poslovanje Grupe može se zaključiti da trenutni sukob na teritoriju Rusije i Ukrajine ne bi trebao imati veliki utjecaj na nastavak poslovanja društava Grupe budući da na tom području nemamo vlastite imovine i ne vršimo značajne trgovinske aktivnosti. HEP u dijelu nabavnih pravaca energenata ima dobru diversifikaciju te je osigurao više alternativnih pravaca nabave kako bi osigurao sigurnu opskrbu svojih kupaca električnom energijom i plinom.

Grupa od početka navedenog sukoba analizira nabavu i potrošnju energije te modelira scenarije optimizacije nabave energenata obzirom na porasta cijena ulaznih parametara te mogući pad ukupne gospodarske aktivnosti i lošiju naplatu. Zahvaljujući dosadašnjem uspješnom poslovanju i provedenim optimizacijskim mjerama, Grupa raspolaže zadovoljavajućom količinom novčanih resursa koji omogućuju redovito poslovanje u kratkom roku.

Iako je trenutno nemoguće u potpunosti procijeniti ukupan negativan utjecaj na poslovanje Grupe na razini cijele 2022. godine i narednih razdoblja, može se pretpostaviti da će ovi događaji imati utjecaj na očekivanu razinu rasta i razvoja Grupe, međutim, s obzirom na dosadašnje stabilno poslovanje i poduzete optimizacijske mjere, realno je očekivati da će poteškoće biti prevladane te se ne očekuju značajni utjecaji na financijske pozicije.

Grupa će i dalje aktivno pratiti gospodarsko kretanje i poduzimati sve mjere da zaštiti interese svih dionika i održi stabilan financijski položaj.

44. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 25. travnja 2022. godine.

Potpisali u ime Grupe dana 25. travnja 2022. godine:

Petar Sprčić
Član Uprave

Tomislav Šambić
Član Uprave

Frane Barbarić
Predsjednik Uprave

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.
Z A G R E B 3.
Ulica grada Vukovara 37